

Štátny archív v Levoči, pobočka Poprad

68.

**Severoslovenské celulóžky a papierne, n. p.
v Ružomberku, výrobná Poprad**

1692 – 1962

Inventár

**Jozefína Vargová
Poprad, 2011**

ÚVOD

Prehľad dejín výroby papiera a vývoj pôvodcu fondu

Hospodársky rozvoj Slovenska a neskôr aj vplyv reformácie a protireformácie vplývali na zvýšenú spotrebu papiera. Veľký význam malo najmä rozširovanie náboženskej literatúry. Prvé papierne na Slovensku už vznikali v 17. storočí pri samostatných mestách s rozvinutým hospodárskym a politickým životom, ale aj v zemepanských mestách a mestečkách. Najstaršie papierne na Slovensku sa nachádzali v Levoči (pred rokom 1530), Kremnici (pred rokom 1610), Pezinku (1620) a Michale pri Partizánskej Ľupči (okolo roku 1596 alebo 1600). Zakladanie papierní podporovala aj vláda. Papier sa na Slovensko dovážal ojedinele od 14. storočia, ale ešte i v 17. storočí slovenské papierne neboli schopné pokryť celú spotrebu papiera a tento sa dovážal zo zahraničia.¹ Výroba papiera bola v tomto období považovaná za viac ako cechovo-remeselnú formu výroby. Papiernici nepoznali cechový systém a jeho obmedzenia. Považovali sa skôr za umelcov ako remeselníkov. Vytvárali tzv. papiernické korporácie. Papierne boli vybudované na námezdnnej práci a zamestnávali len okolo 5 – 6 ľudí. Vytvárali papiernické korporácie a riadili sa vlastnými pravidlami.²

Prvé dielne na výrobu papiera v okrese Poprad vznikli v 17. storočí. Na ich vývoj priaznivo pôsobili výhodné hospodárske a prírodné podmienky, čulý obchodný ruch hlavne s poľskými, rakúskymi a nemeckými obchodníkmi. Bol tu dostatok potokov, v ktorých bolo dosť vody počas celého roka, čo bolo výhodné pre pohon stúp a holendrov (stroj na mletie látky). V roku 1613 založil levočský lekár Samuel Spillenverger papiereň v Spišskej Teplici, ktorá bola vo vlastníctve mesta Poprad. V nájme ju malo osem papiernických majstrov. Jej posledný majster Ján Widdemayer vyhlásil v roku 1858 jej úpadok.³ V roku 1632 bola založená papiereň vo Veľkej fungujúca iba krátko, do roku 1860. Založil ju Ondrej Neckel a viedlo ju desať papiernických majstrov. Papiereň nemala výhodnú hospodársku polohu, ležala na Velickom potoku, ktorý mal nestabilnú vodu. Počas dažďov sa zakaľovala a v zime zamrzala. Papiereň bola nútená často prerušovať výrobu. Ďalšími faktormi, ktoré vplývali na jej zánik, boli časté striedania majiteľov, nedostatočné finančné zabezpečenie, nedostatočná údržba strojov a zariadenia a zlé

¹ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská. 1956, s. 11.

² ŠPIESZ, Anton: *Remeslá, cechy a manufaktúry na Slovensku*. Martin : Osveta, 1983, s. 116.

³ DECKER, Viliam: *Dejiny ručnej výroby papiera na Slovensku*. Martin : Matica slovenská, 1982, s. 12, 36-37.

pracovné podmienky. Papiereň zanikla v roku 1860 a jej posledným majiteľom bol Eduard Krompecher.⁴

V roku 1696 bola založená papiereň vo Veľkom Slavkove, ale už v roku 1785 zanikla. Papiereň bola majetkom rodiny Petróczyovcov. Ako tovariš tu pracoval Samuel Cziser, neskorší majiteľ papierne v Poprade.⁵ Ešte pred rokom 1814 vznikla papiereň v Matejovciach. Najdlhšie spomedzi spomenutých papierní pracovala papiereň v Poprade v rokoch 1692 – 1962.⁶

Už v roku 1692 Jakub Cziser st. (* 1659 - † 1709 Poprad) získal povolenie od Magistrátu mesta Poprad na založenie papierne.⁷ Papiereň bola až do roku 1899 v majetku rodiny Cziserovcov a za toto obdobie sa v nej vystriedalo osem papiernických majstrov.⁸ Jakub Cziser st., ktorý kúpil od magistrátu mesta Poprad pozemok za 122 zlatých sa zaviazal, že za povolenie prevádzky papierne bude platiť mestu tri dukáty ročne, vždy na sv. Jána. Okrem toho mal povinnosť zabezpečovať vodu v rieke Poprad na močenie konope.⁹ Papiereň začal stavať roku 1692 a dostavaná bola v roku 1693. Zariadenie papierne bolo drevené, mala jedno vodné koleso, dve stupy a jednu miešaciu kaďu.¹⁰ Papiere, ktoré vyrábala Jakub Cziser patrili medzi najkvalitnejšie na Slovensku. V tom čase sa vyrábala poštový papier označený priesvitkou so zobrazením poštovej trúby. Jakub Cziser vlastnil papiereň do roku 1709.¹¹

Počas 18. storočia sa zvýšila výroba papiera a zlepšila sa aj jeho akosť, vyrábala sa pre potrebu centrálnych úradov vo Viedni.¹²

Po Jakubovi Cziserovi st. papiereň prevzal jeho syn Jakub Cziser ml. (*1688 Poprad - †1752 Poprad).¹³ Keďže v čase otcovej smrti mal iba 21 rokov, vlastnila papiereň jeho matka Alžbeta (Elizabetha).¹⁴ Papiereň mu odovzdala závetom z decembra 1725. On ju

⁴ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 11-12.

⁵ DECKER, Viliam: *Dejiny ručnej výroby papiera na Slovensku*. Martin : Matica slovenská, 1982, s. 42.

⁶ MALOVCOVÁ, Božena: Začiatky priemyselnej revolúcie v bývalom okrese Poprad. Prvé fabriky. In: *Podtatranské noviny. Ozveny histórie*. Roč. 15, č. 3, 1989, s. 3-4.

⁷ Jakub Cziser, st. bol potomkom spišských Nemcov, ktorí žili v Uhorsku od 14. storočia. Do Popradu prišiel ako 33-ročný. Bol ženatý s Alžbetou Bornage pochádzajúcou v Wroclawi v Poľsku. Mali šesť detí, z nich najstarší Jakub po ňom prevzal papiereň a syn Ján založil papiereň v Dobšinej. Bližšie: KOLLÁROVÁ, Zuzana: *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad : Mestský úrad v Poprade, 2004, s. 45.

⁸ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 13.

⁹ Štátny archív v Levoči, pobočka Poprad, fond: Severoslovenské celulózky a papierne, n. p. v Ružomberku (ďalej SCP Ružomberok), výrobná Poprad, inv. č. 17, 1/1855, šk. č. 1, (*Overený odpis zmluvy na papiereň z roku 1692*).

¹⁰ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 166, 1/1928, šk. č. 17, (*Spomienky Štefana Cziseru zo života papierne*).

¹¹ DECKER, Viliam: *Dejiny ručnej výroby papiera na Slovensku*. Martin : Matica slovenská, 1982, s. 38.

¹² DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 11.

¹³ KOLLÁROVÁ, Zuzana: *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad : Mestský úrad v Poprade, 2004, s. 45.

¹⁴ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 23.

prevzal s podmienkami, že doopatruje svoju matku a vyplatí svojim súrodencom podiel z dedičstva.¹⁵ V roku 1744 časť papierne zhorela. V krátkom čase bola jej činnosť obnovená a bola k nej pristavená nová murovaná budova. Jakub Cziser ml. postavil v papierni holender¹⁶ a glejáreň. Počas jeho vedenia papiereň dobre prosperovala. Vyrábala, podobne ako jeho otec, vysoko akostné papiere, ktoré sa predávali po celom Slovensku, a vyvážali sa aj do Pešti, Debrecína, Kečkemétu (Kecskemét) a Sedmohradska. Jakub Cziser ml. zomrel v roku 1752.¹⁷

Papiereň prevzal po Jakubovi Cziserovi ml. jeho syn Samuel Cziser st. (*1733 Poprad - †1798 Poprad)¹⁸. Vyplatil podiel na dedičstve svojim sestram Márii, Anne Márii, vydatej Reisovej a Alžbete, vydatej Lányovej po 200 zlatých v ročných splátkach po 50 zlatých. Poslednú splátku vyplatil v roku 1762. Hodnota papierne bola 800 zlatých a patrila k nej obytný dom, pomocné budovy, smoliareň, záhrada a pole.¹⁹ Aj napriek tomu, že mal v roku 1752, keď papiereň prevzal len 19 rokov, úspešne ju riadil a v tom čase dosiahla najväčší rozvoj od svojho vzniku. Samuel Cziser st. sa stal významným občanom mesta Poprad a zastával mnohé významné spoločenské funkcie.²⁰ Ako prvý z rodiny začal písať svoje meno ako Czieser, namiesto pôvodného Zieser.²¹ Prvýkrát je jeho meno uvedené týmto spôsobom na kúpnej zmluve z roku 1779.²²

O dobrom hospodárskom postavení papierne svedčí aj to, že Samuel Cziser st. kupoval pre svoje deti domy.²³ ²⁴ Okrem toho zrekonštruoval staré budovy papierne a pristaval

¹⁵ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 2, 1/1725, šk. č. 1, (*Testament Alžbety Cziserovej*).

¹⁶Holender –stroj na mletie papieroviny (handry, celulóza, drevovina), bol vynájdený v Holandsku začiatkom 17. storočia. Jeho zavedenie pri výrobe papiera predstavovalo medzistupeň na prechode od ručnej výroby k strojovej výrobe papiera. Bližšie: ŠALING, Samo, ŠALINGOVÁ, Mária, MANÍKOVÁ, Zuzana: *Slovník cudzích slov*. Prešov : SAMO, 2005, s. 247.

¹⁷ DECKER, Viliam: *Dejiny ručnej výroby papiera na Slovensku*. Martin : Matica slovenská, 1982, s. 38.

¹⁸ Samuel Cziser st. bol synom Jakuba Cziseru ml. V roku 1754 sa oženil so Zuzanou Johannyovou zo Spišskej Soboty, ktorá v roku 1764 zomrela. V roku 1766 sa znova oženil s Evou Reissovou. Spolu mal päť detí. Jeho najstaršia dcéra sa vydala za papiernického majstra Baltazára Debusa, ktorý bol krátky čas majiteľom papierne vo Veľkej. Okrem podnikania bol v rokoch 1776 – 1798 pokladníkom mesta, mestským poručníkom, sudcom a členom mestského magistrátu. Od roku 1789 až do svojej smrti bol inšpektorom evanjelického a. v. cirkevného zboru v Poprade. Bližšie: KOLLÁROVÁ, Zuzana: *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad : Mestský úrad v Poprade, 2004, s. 46.

¹⁹ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 3, 1/1752, šk. č. 1, (*Testament Jakuba Cziseru*).

²⁰ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1982, s. 27-28.

²¹ Slovenský biografický slovník VI. zväzok, T – Ž. Martin : Matica slovenská, 1994, s. 447 – 448, uvádza mená rodiny Czieserovcov v podobe Zieser (Jakub Zieser, Ján Zieser). Kvôli zjednoteniu priezviska, ktoré sa v archívnych dokumentoch nachádza v rôznych podobách, sme zvolili písanie priezviska v prevažujúcej podobe Czieser.

²² DECKER, Viliam: *Dejiny ručnej výroby papiera na Slovensku*. Martin : Matica slovenská, 1982, s. 38.

²³ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1982, s. 26.

²⁴ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 6, 1/1771, šk. č. 1, (*Kúpna zmluva na dom*).

sklad handier a gleja. Vyrábala osem druhov papiera, avšak ich kvalita, v porovnaní s papiermi jeho predchodcov, mierne poklesla. Aj keď nárast písomnej agendy úradov a inštitúcií v tomto období spôsobil zvýšenú spotrebu papiera, skromné zariadenie papierne už takéto množstvo papiera nestihlo vyrábať. Prekážkou bolo aj to, že papiernici a hlavne ich tovariši sa snažili zachovať ručný spôsob výroby, pretože zavedením strojov by poklesli na úroveň obyčajných robotníkov.²⁵

Zvýšenie výroby papiera podporovala aj panovníčka Mária Terézia rôznymi opatreniami. Z roku 1760 sa zachovalo jej nariadenie pre papiernikov Spišskej župy, v ktorom prikazuje výrobu presných druhov a formátov papiera.²⁶

Samuel Cziser st. pred smrťou odovzdal papiereň so súhlasom svojej manželky Evy Rozíny synovi Samuelovi Cziserovi ml. (*1762 Poprad – †1821 Poprad)²⁷. Do majetku papierne patrila aj glejáreň, stodola, záhrada a pole. Syn musel za papiereň zaplatiť 1000 zlatých, splatných po 200 zlatých ročne.²⁸ 23. júla 1790 spísala Eva Rozína Cziserová zmluvu, podľa ktorej sa Samuel Cziser ml. stal majiteľom celého majetku papierne.²⁹

Aj Samuel Cziser ml. zastával rôzne funkcie v meste, opatroval pokladňu papiernického remesla a zastupoval papiernikov pred úradmi. Rozšíril papiereň o nové budovy a opravil opotrebované zariadenie papierne. Vyrábala sedem druhov rôznych písacích, kancelárskych, tlačových a pijavých papierov.³⁰

V roku 1821 Samuel Cziser ml. zomrel a papiereň od toho času prevzal jeho syn Dávid Cziser (*18. 10. 1796 Poprad - †1866 Poprad).³¹ Ešte nejaký čas ju „de facto“ vlastnila jeho matka Estera. Odovzdala mu ju až v roku 1834 s celým zariadením, so záhradou, stodolou a poľom, všetko v hodnote 6000 zlatých.³² Dávidovi Cziserovi sa aj napriek

²⁵ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 31.

²⁶ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad. inv. č. 1, 1/1760, šk. č. 1, *Nariadenie Márie Terézie o druhoch a formátoch vyrábaného papiera*.

²⁷ Samuel Cziser, ml. prevzal vedenie papierne od roku 1790. V roku 1785 sa oženil s Johanou Klárou Szontághovou zo Spišskej Soboty, ktorá o rok neskôr zomrela pri pôrode. Jeho syn Samuel trpel epilepsiou a zomrel vo veku 23 rokov. V roku 1791 sa znova oženil s Esterou Glosovou zo Štítnika. Mali spolu štyri deti. Bližšie: KOLLÁROVÁ, Zuzana: *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad : Mestský úrad v Poprade, 2004, s. 47.

²⁸ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin Matica slovenská, 1956, s. 32.

²⁹ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad. inv. č. 8, 1/1790, šk. č. 1, *Kúpna zmluva na papiereň a papiernický mlyn*.

³⁰ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin Matica slovenská, 1956, s. 29-33.

³¹ Dávid Cziser viedol papiereň od roku 1821, aj napriek tomu, že ju mala vo vlastníctve jeho matka Estera Cziserová. Bol dvakrát ženatý. Jeho prvá manželka Terézia Langová zomrela skoro. Druhý krát sa oženil s Johanou Fábryovou z Popradu. Dokopy mal deväť detí, troch synov a šesť dcér. V roku 1847 – 1860 bol inšpektorom evanjelického a. v. cirkevného zboru v Poprade. V rokoch 1829 – 1835 bol stavebným inšpektorom a dozeral na výstavbu nového evanjelického kostola v Poprade. Bližšie: KOLLÁROVÁ, Zuzana: *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad : Mestský úrad v Poprade, 2004, s. 44.

³² DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin Matica slovenská, 1956, s. 35-36.

uvedenému podarilo udržať ručnú výrobu papiera. Ako prvý začal handry na papier bieliť chlóróm a farbil ich rôznymi farbivami. Taktiež ako prvý zaviedol glejenie živicom.³³ Pri požiari mesta papiereň v roku 1860 takmer úplne zhorela. Dávid Cziser ju opravil, pri obnove papierne zakúpil dva holendre a čerpaciu kaďu. Tieto náklady mu spôsobili značné finančné ťažkosti.³⁴

Po smrti Dávída Czisera prevzal papiereň po dlhšom váhaní a na žiadosť rodiny, jeho syn Ladislav Cziser (*1831 Poprad - †1888 Poprad)³⁵. Dlh na papierni bol 6 728 zlatých. Oproti tomu bola celková hodnota papierne 2 000 zlatých.³⁶ Ladislav Cziser začal v roku 1875 s prestavbou technológie papierne na strojovú výrobu. Celková prestavba stála 1782,36 zlatých. Zavedenie strojovej výroby umožnilo Ladislavovi Cziserovi splatiť všetky dlhy.³⁷ Nová výroba priniesla zmeny aj v počte zamestnancov. Kým počas ručnej výroby ich v papierni pracovalo len okolo dvanásť, po zavedení strojovej výroby ich počet paradoxne vzrástol o polovicu.³⁸

Po smrti Ladislava Czisera v roku 1888 prevzal papiereň jeho syn Kornel Cziser (*1867 Poprad - †1891 Poprad),³⁹ ktorý ako jej majiteľ pôsobil iba krátky čas, pretože už v roku 1891 zomrel na týfus. Aj za tento krátky čas stihol prestavať strojové zariadenie, postaviť novú budovu pre vodnú turbínu.⁴⁰

Jeho brat Štefan Cziser (* 1869 Poprad – † tridsiate roky 20. storočia)⁴¹, ktorý po ňom 1891 prevzal papiereň zápasil s existenčnými ťažkosťami. Aj keď vyrábala vysoko akostný

³³ ŠA LE, pob, Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 166, 1/1928, šk. č. 17, (*Spomienky Štefana Czisera zo života papierne*).

³⁴ ŠA LE, pob, Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 166, 1/1928, šk. č. 17, (*Spomienky Štefana Czisera zo života papierne*).

³⁵ Ladislav Cziser prevzal papiereň až na matkinu žiadosť, pretože bola značne zadlžená. Jeho manželkou bola Amália Csisková., z ktorou mal štyri deti. Zaviedol továrenský spôsob výroby papiera a pre nedostatok handier začal používať aj drevovinu. V roku 1870 sa stal školským inšpektorom v Poprade. Zomrel ako 57 ročný na ťažké ochorenie srdca. Bližšie: KOLLÁROVÁ, Zuzana: *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad : Mestský úrad v Poprade, 2004, s. 45-46.

³⁶ DECKER, Viliam: *Dejiny popradskej papierne*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 38-39.

³⁷ ŠA LE, pob, Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 166, 1/1928, šk. č. 17, (*Spomienky Štefana Czisera zo života papierne*).

³⁸ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 40-43.

³⁹ Kornel Cziser prebral papiereň po svojom otcovi ako 21 ročný. Uskutočnil prestavbu papierne a po jej dokončení umrel vo veku 24 rokov na týfus. Bližšie: KOLLÁROVÁ, Zuzana: *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad : Mestský úrad v Poprade, 2004, s. 45.

⁴⁰ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 43.

⁴¹ Štefan Cziser študoval v Budapešti za inžiniera chémie, ale štúdium nedokončil, pretože po náhlej smrti svojho brata Kornela prevzal papiereň. V roku 1899 ju musel predať rodine Hamburgerovcov. Nejaký čas pôsobil ako vedúci papierne a niekoľko rokov bol vedúci papierne v Diosgyőry. Potom sa vrátil do Popradu a stal sa riaditeľom pivovaru. Dokončil štúdiá a získal diplom inžiniera chémie. Počas prvej svetovej vojny bol veliteľom zajateckého tábora v Uhorsku. V rokoch 1918 – 1927 pracoval ako asistent vo veľkom chemickom závode v Berlíne. Keď tento obmedzil výrobu žil z podpory v nezamestnanosti a zomrel v biede. Bližšie: KOLLÁROVÁ, Zuzana: *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad : Mestský úrad v Poprade, 2004, s. 47 – 48.

papier, nepodarilo sa mu úplne splatiť celý dlh. Preto bol nútený papiereň v roku 1899 predat' rodine Hamburgerovcov za 50 000 zlatých.⁴² Ešte nejaký čas Štefan Cziser zostal jej vedúcom.⁴³

Viliam Hamburger (*1821 Viedeň - † 1914 Pitten, v Rakúsku)⁴⁴ bol majiteľom papierne v Pittene v Rakúsku. On a neskôr aj jeho synovia Viliam a Adolf začali s rozsiahlou prestavbou popradskej papierne. Okrem rekonštrukcie budov nakúpili aj nové stroje a zariadenie.⁴⁵ V roku 1903 začali Adolf a Viliam Hamburgerovci odkupovať pozemky ležiace v blízkom okolí papierne. Na časti z nich postavili budovy pre nové zariadenia a obytné budovy alebo ich prenajímali ako lúky a polia svojim zamestnancom.⁴⁶

Koncom 19. a začiatkom 20. storočia bola v papierenskom priemysle zaznamenaná vysoká koncentrácia výroby, pracovných síl, pohonných strojov a v niektorých papierňach (Harmanci, Slavošovciach a i.) sa používali už elektrické stroje, ktoré nahradili vodné mlyny. Prevrätne zmeny v papierenskom priemysle vyvolalo používanie celulózy.⁴⁷

Papiereň sa počas pôsobenia Hamburgerovcov zmenila na akciovú spoločnosť so základným kapitálom päť miliónov korún. Zaradila sa medzi štyri najväčšie na Slovensku. Vyrábala hlavne kvalitné písacie, konceptné a tlačové papiere a v menšej miere baliace papiere.⁴⁸ Hamburgerovci začali pre vlastnú potrebu vyrábať celulózu, ako náhradu za chýbajúce handry, ktorých bol nedostatok.⁴⁹ Čoskoro však začali prichádzať sťažnosti kvôli odpadovým vodám z papierne od obyvateľov mesta, hlavne rybárov. Aj Štefan Cziser, zaujímajúc o chod papierne adresoval Viliamovi Hamburgerovi list, v ktorom sa sťažoval na znečistenie vody a na jeho zaobchádzanie so zamestnancami.⁵⁰ Výsledkom sťažností bolo súdne konanie. Na základe súdneho rozhodnutia dal Viliam Hamburger v roku 1909 postaviť usadzovacie a čistiace bazény na odpadové vody, osobitne z papierne a osobitne z celulóžky. V roku 1915 Župný úrad v Levoči povolil stavbu čistiaceho zariadenia. Avšak ani toto riešenie nedokázalo zastaviť ďalšie znečisťovanie vody, ktoré

⁴² DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 44-45.

⁴³ ŠALE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 21, 1/1899, šk. č. 1 (*Kúpna zmluva medzi Štefanom Cziserom a Viliamom Hamburgerom o predaji papierne*).

⁴⁴ Hochberger, Ernest: *1693 – 1943. 250 rokov továrne na papier v Poprade*. Ružomberok : Spolok pre chemickú a hutnú výrobu, 1943, s. 32.

⁴⁵ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 43.

⁴⁶ ŠALE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 27, 1/1905, šk. č. 1 (*Kúpnopredajné zmluvy*).

⁴⁷ HAPÁK, Pavel: *Dejiny Slovenska IV*. Bratislava : Slovenská akadémia vied, 1986, s. 110-111.

⁴⁸ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 39-40.

⁴⁹ CHALUPECKÝ, Ivan: *Dejiny Popradu*. Košice : Oriens, 1998, s. 243.

⁵⁰ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok výrobná Poprad, inv. č. 73, 2/1902, šk. č. 5, (*Sťažnosť Štefana Czisera o stave vody v rieke Poprad*).

bolo už v menšej miere.⁵¹ Celulóza sa v závode prestala vyrábať približne v rokoch 1926, alebo 1927.⁵²

Hamburgerovci žili trvale vo Viedni. Do Popradu občasne dochádzali. Činnosť papierne riadil nimi zvolený riaditeľ a o majetkovo právne záležitosti sa staral advokát Dr. Gejza Payer a Ján Kalmann. Štefan Cziser v pamätiach spomína, že Hamburgerovci svojich podriadených a zamestnancov vykorisťovali, nezabezpečili in vhodné pracovné a sociálne podmienky. Nestarali sa o starých robotníkov, ktorí museli živiť v biednych podmienkach. Nedodržovali ani štátne predpisy.⁵³ Priemyselná inšpekcia vytýkala vedeniu papierne veľké nedostatky v oblasti dodržiavania ochranných opatrení, dodržiavania pracovného času, nevhodné pracovné podmienky a i.⁵⁴

Koniec prvej svetovej vojny a s ním spojenú zmenu štátnych území sprevádzali vážne hospodárske a sociálne problémy. Prerúšením väzieb s krajinami bývalého Rakúsko-Uhorska stratili mnohé priemyselné podniky odbytká, zdroje surovín, bezcolný trh a prístup do štátov južnej a juhovýchodnej Európy.⁵⁵

Pre papieren v Poprade to znamenalo, že stratila významných odberateľov papiera v podobe budapeštianskych ministerstiev a ostatných úradov.⁵⁶ V roku 1922 bola výroba papierne zastavená v dôsledku explózie parného kotla a následného usmrtenia niekoľkých robotníkov. Takto stála do 1. februára 1928, kedy Viliam Hamburger oznámil obnovenie činnosti závodu. Ministerstvo priemyslu, obchodu a živnosti v Bratislave povolilo začiatok činnosti závodu v marci 1928.⁵⁷ Hamburgerovci rozšírili závod tak, že v roku 1928 nadobudol podobu, ktorú si udržal až do 50-tych rokov 20. storočia, kedy už bol vo vlastníctve štátu.⁵⁸

24. júla 1928 Adolf Hamburger, ako majiteľ firmy Hamburger vo Viedni, prenajal papieren Žilinskej továrni na celulózu a. s. so sídlom v Žiline, ktorá bola založená v roku

⁵¹ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 82, 1/1915, šk. č. 5, (*Znečistenie vody*).

⁵² ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 97, 9/1951, šk. č. 9 (*Správa o revízii závodu Poprad*).

⁵³ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 166, 1/1928, šk. č. 17, (*Spomienky Štefana Cziseru o živote v papierni*).

⁵⁴ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 47-48.

⁵⁵ KROPILÁK, M: *Dejiny Slovenska V*. Bratislava : Slovenská akadémia vied, 1985, s. 33-34.

⁵⁶ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 97, 9/1951, šk. č. 9 (*Správa o revízii závodu Poprad*).

⁵⁷ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 44, 2/1927, šk. č. 3 (*Oznámenie Viliama Hamburgera o znovuvvedení papierne do činnosti*).

⁵⁸ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 97, 9/1951, šk. č. 9, (*Správa o revízii závodu Poprad*).

1905⁵⁹ na dobu 20 rokov. Podľa nájomnej zmluvy mala Žilinská továreň zabezpečovať plynulý chod podniku. O majetkovo právne záležitosti sa mala starať firma Hamburger vo Viedni v zastúpení advokátom Dr. Gejzom Payerom.⁶⁰

Veľká hospodárska kríza (1929 – 1934) vo veľkej miere zasiahla aj drevospracujúci priemysel. Ten úzko súvisel s výrobou celulózy, papiera a lepenky. Výroba celulózy na Slovensku tvorila približne 70 % celoštátnej produkcie komerčnej celulózy. Celkovo prišlo o zamestnanie v papiernickom priemysle okolo 500 robotníkov. K oživeniu výroby v papiernických závodoch došlo až po roku 1935.⁶¹

V roku 1932 musel načas prerušiť výrobu aj závod v Poprade. Znova začal pracovať 27. mája 1937, kedy Adolf Hamburger poveril Ružomerské celulóžky a papierne, n. p. v Ružomberku jeho administratívnym a technickým vedením.⁶² Ružomerské celulóžky ešte v roku 1936 kúpil zápalkársky koncern SOLO, spojené akciové sirkárny a lučební továrny v Prahe. Ten v roku 1939 prešiel pod správu firmy Spolok pre chemickú a hutnú výrobu, a. s. v Prahe a spolu s ním aj Ružomerská celulóžka pod názvom Spolok pre chemickú a hutnú výrobu, účastinárska spoločnosť v Prahe, reprezentácia v Bratislave, závod v Ružomberku.⁶³ Spolok pre chemickú a hutnú výrobu odkúpil aj papiereň v Poprade od Hamburgerovcov zmluvou z 10. novembra 1941. Papiereň tak prešla pod správu ružomerskej celulóžky, ako jej bočný závod. Od toho času sa ružomerská celulóžka spolu so svojimi pridruženými podnikmi stala najvýznamnejším centrom papiernického priemyslu na Slovensku.⁶⁴

Po skončení druhej svetovej vojny došlo k zmene hospodárskych pomerov v krajine. V roku 1945 bola na popradskú papiereň uvalená národná správa, spoločná pre všetky závody koncernu Spolku pre chemickú a hutnú výrobu. Správcom koncernu bol v tom čase doktor Lantay z Handlovských uholných baní. Vyhláškou Ministerstva priemyslu č. 1131/1946 Ú. v. bola továreň znárodnená a pričlenená do

⁵⁹ V roku 1927 prešla žilinská, aj ružomerská celulóžka do majetku Živnostenskej banky v Prahe. Od toho času sa špecializovala na výrobu bielennej celulózy a obalových papierov. Bližšie: HOUDEK, Ivan - DECKER, Viliam - SABÓL, Eugen: *Z dejín papiernictva a papiernického priemyslu na Slovensku*. Martin : Matica slovenská, 1955, s. 7.

⁶⁰ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 45, 4/1928, šk. č. 3 (*Nájomná zmluva medzi firmou Hamburger a Žilinskou celulóžkou, a. s.*).

⁶¹ KROPILÁK, M: *Dejiny Slovenska V*. Bratislava : Slovenská akadémia vied, 1985, s. 181-182.

⁶² ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 97, 9/1951, šk. č. 9, (*Správa o revízii závodu Poprad*).

⁶³ HOUDEK, Ivan - DECKER, Viliam - SABÓL, Eugen: *Z dejín papiernictva a papiernického priemyslu na Slovensku*. Martin : Matica Slovenská, 1955, s. 7.

⁶⁴ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 97, 9/1951, šk. č. 9, (*Správa o revízii závodu Poprad*).

majetku Považských celulózk a papierní, n. p. v Ružomberku.⁶⁵ V septembri 1946 bol zmenený názov a vlastnícke právo bývalého Spolku pre chemickú a hutnú výrobu na Považské celulózky a papierne, n. p. Ružomberok.⁶⁶ Tie sa 1. januára 1949 rozdelili na Považské celulózky, n. p. v Žiline a na Ružomerské papierne, n. p. v Ružomberku. Papiereň v Poprade ostala začlenená do ružomerských papierní pod názvom Ružomerské papierne, n. p. v Ružomberku, závod Poprad, ako najmenšia papiereň na Slovensku. Od 1. júna 1946 bol správcom závodu v Poprade Dušan Hensel. Ten bol však už v decembri 1947 prepustený pre rôzne finančné machinácie. Po ňom bol za správcu menovaný Juraj Marušič, premiestnený so závodu Supra, kde pracoval ako technický úradník. Závod spravoval do 11. apríla 1950, kedy ho mal vystriedať Ján Kirchner, riaditeľ závodu Kosina v Spišskej Novej Vsi. Kvôli nedostatku času Jána Kirchnera 19. septembra 1950 nastúpil do závodu Ondrej Bušovský, ktorý ho spravoval až do roku 1963, kedy závod zanikol.⁶⁷

Po druhej svetovej vojne sa závod Poprad (podobne ako všetky spojené závody) začal postupne modernizovať, rekonštruovať a rozširovať svoje strojné zariadenie. Hlavným výrobným zameraním závodu bola výroba jemného grafického papiera a lepenky.⁶⁸ Papiereň vyrábala papier do roku 1950 pre potreby tuzemských úradov a inštitúcií.⁶⁹ V roku 1955 papiereň obchodovala z firmou LIGNA, spoločnosť zahraničného obchodu v Prahe, ktorá ďalej exportovala papier do Sofie v Bulharsku.⁷⁰ V určitom množstve dostávali zamestnanci papier zdarma, alebo za mierny poplatok, ktorý sa im strhával zo mzdy.⁷¹

1. januára 1953 sa uskutočnila delimitácia bývalého podniku Ružomerské papierne, n. p., Ružomberok s pridruženým závädom Poprad, v dôsledku čoho sa zmenil názov firmy na Technocelpap, n. p. v Ružomberku, výrobná Poprad. Podľa rozhodnutia Ministerstva chemického priemyslu č. 011/374 zo dňa 15. marca 1958 sa zrušili národné

⁶⁵ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 97, 9/1951, šk. č. 9, (*Správa o revízii závodu Poprad*).

⁶⁶ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. , 63, 2/1946, šk. č. 4, (*Knihovná žiadosť vo veci zmeny názvu a vlastníckeho práva podniku*).

⁶⁷ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 97, 9/1951, šk. č. 9, (*Správa o revízii závodu Poprad*).

⁶⁸ Okresný úrad v Poprade v auguste 1941 schválil živnostenský list, v ktorom povolil vyrábanie lepenky a obchodovanie s ňou. ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 60, 2/1943, šk. č. 4, (*Živnostenský list na výrobu papiera a lepenky*).

⁶⁹ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 97, 9/1951, šk. č. 9, (*Správa o revízii závodu Poprad*).

⁷⁰ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 102, 1/1955, šk. č. 11 (*Exportné dodávkové príkazy s firmou LIGNA o dodávkach papiera*).

⁷¹ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad, inv. č. 97, 9/1951, šk. č. 9, (*Správa o revízii závodu Poprad*).

podniky Grafocelpap, Považské celulóžky, Technocelpap a Turčianske celulóžky a ich splynutím sa vytvoril nový národný podnik Severoslovenské celulóžky a papierne, národný podnik v Ružomberku, výrobná Poprad.⁷²

Papiereň v Poprade bola v činnosti do roku 1962. Časť strojov bolo prevezených do Ružomberku a Tatranský podnik z Kežmarku tu vyrábala ešte kartóny.⁷³ 15. decembra 1964 bol závod v Poprade zlikvidovaný. Posledný hárok papiera bol podľa pracovníka papierne Ladislava Jalovičiara z Popradu vyrobený v roku 1965.⁷⁴ Najpravdepodobnejšia príčina likvidácie závodu bola tá, že Severoslovenské celulóžky a papierne, n. p. v Ružomberku sa stali najvýznamnejším papiernickým závodom na Slovensku, ktorý stačil pokryť dopyt po papieri, a tak závod v Poprade stratil význam.

Archívna charakteristika fondu

Súbor archívnych dokumentov, pochádzajúcich z činnosti papierne v Poprade bol prevzatý do Štátneho archívu v Levoči, pobočka Poprad 13. mája 1965. Stav fondu je dobrý, obsahuje písomný materiál z rokov 1692 – 1962.

Archívne dokumenty sú písané v nemeckom, maďarskom a slovenskom jazyku. Z diplomatického hľadiska sa vo fonde zachovali jedna listina z roku 1760, spisy z rokov 1699 – 1962, účtovné knihy 1910 - 1929 a účtovné spisy z rokov 1910 - 1959 .

Pôvodne sa vo fonde nachádzalo 16 úradných kníh z rokov 1910 – 1928 a spisov z rokov 1762 – 1962 v počte 24 balíkov. Po prevzatí bol fond roztriedený a uložený v 22 archívnych škatuliach v celkovom množstve 2,40 bm. Nebola k nemu vypracovaná archívna pomôcka.

Pri triedení archívneho fondu bol zohľadnený provenienčný princíp, ktorý umožňuje chápať archívny fond ako organický vzniknutý súbor, ktorého časti sú navzájom spojené určitými väzbami. Ide teda o súbor dokumentov, ktorý vznikol z činnosti jedného pôvodcu⁷⁵. Názov fondu je odvodený od posledného pôvodcu archívneho materiálu a to Severoslovenské celulóžky a papierne, n. p. v Ružomberku. Ten ako posledný vlastník závodu Poprad prebral archívne dokumenty, ktoré pochádzajú z činnosti závodu od jeho založenia rodinou Cziserovcov, dokumenty pochádzajúce z činnosti rodiny

⁷² CHALUPECKÝ, Ivan: *Dejiny Popradu*. Košice : Oriens, 1998, s. 384

⁷³ MALOVCOVÁ, Božena: Začiatky priemyselnej revolúcie v bývalom okrese Poprad. Prvé fabriky. In: *Podtatranské noviny. Ozveny histórie*, roč. 15, 1989, č. 3, s. 3-4.

⁷⁴ ŠA LE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad. (*Spis o fonde*).

⁷⁵ RÁKOŠ, Elo: Teória archívneho fondu VI. In: *Slovenská archivistika*, roč. 33, 1998, č. 2, s. 3-19.

Hamburgerovcov cez jej nasledujúcich vlastníkov až po rok 1964, kedy závod ukončil svoju činnosť.

Archívne dokumenty boli roztriedené do základných vecných skupín a v rámci nich boli zoradené chronologicky. Usporiadané boli podľa diplomaticko-chronologickej schémy, teda na základné diplomatické kategórie a v rámci nich boli písomnosti usporiadané chronologicky od najstarších po najmladšie. Usporiadanie archívnych dokumentov bolo uskutočnené podľa nasledujúcej schémy:

- I. Listiny
- II. Spisy
 - A. Majetkovo právne spisy
 - B. Hospodársko-prevádzkové spisy
 - C. Rôzne spisy
- III. Účtovný materiál
 - A. Účtovné knihy
 - B. Účtovné spisy
- IV. Ostatný materiál
 - A. Osobné dokumenty rodiny Cziserovcov
 - B. Fotografie
 - C. Zákony a nariadenia
 - D. Technické plány
 - E. Publikácie
 - F. Vodoznaky, papierenské štočky a vzorky papiera

Do skupiny ostatný materiál boli zaradené tie archívne dokumenty, ktoré sa na základe obsahu a spôsobu vyhotovenia nedali zaradiť do iných skupín. Okrem tejto schémy sa pôvodne uvažovalo rozdeliť archívne dokumenty na štyri obdobia a v rámci každého obdobia na diplomatické kategórie. Ďalej sa uvažovalo usporiadať jednotlivé dokumenty v každej kategórii chronologicky od najstarších po najmladšie. Táto schéma nevyhovovala, pretože by urobila fond neprehľadným a narušil by sa vnútorný vzťah medzi dokumentmi.

Po určení usporiadacej schémy nasledovalo zaraďovanie najnižších archívnych jednotiek. Keďže fond obsahuje len jednu listinu, bola inventárnou jednotkou jedna listina. Náročnejšie bolo usporiadanie spisov, kde inventárnou jednotkou bol súbor dokumentov týkajúci sa jednej záležitosti za jeden rok, alebo za väčšie časové obdobie. Účtovný materiál bol rozdelený na účtovné knihy a účtovné spisy. Pri účtovných knihách bola za inventárnu jednotku určená každá jedna kniha a pri účtovných spisoch to bol súbor

účtovných písomnosti rovnakého druhu za určité obdobie. Technické plány boli usporiadané každý samostatne. Fotografie a vodoznaky boli uložené do sérií. Keďže spisy neboli číslované, očíslovali sme ich podľa poradia v rámci každej inventárnej skupiny samostatne.

Z fondu Severoslovenské celulóžky a papierne, n. p. v Ružomberku boli vnútornou skartáciou vyradené dokumenty, ktoré nemali historicko-výpovednú hodnotu, a to osobné dotazníky brigádnikov z roku 1943; žiadosť o prídel odevov a obuvi 1950; reklamácia pracovných šatiek (nedatované) a rôzne reklamné letáky.

Najideálnejšou formou sprístupnenia fondu Severoslovenské celulóžky a papierne bol inventár. Poskytuje základný prehľad o spôsobe spracovania fondu, informácie o obsahu jednotlivých archívnych dokumentov, ich uložení a časovom rozsahu.⁷⁶ Pozostáva s titulného listu, úvodu inventára, ktorý pozostáva z prehľadu vývoja pôvodcu fondu, vývoja a dejín fondu, archívnej charakteristiky fondu, rozboru obsahu fondu a záznamu o vypracovaní inventára. Za úvodom nasleduje súpis inventárnych jednotiek, ktorý obsahuje základné informácie o obsahu a uložení archívnych dokumentov. Ďalej nasleduje pomocný aparát a tiráž.⁷⁷ Súpis inventárnych jednotiek obsahuje inventárne číslo, časový rozsah a číslo spisu, číslo ukladacej jednotky a regist. Pri nedatovaných dokumentoch uvádzame namiesto dátumu „1???“.

Pre orientáciu v inventári slúžia registre – osobný, miestny, vecný. Jednotlivé obce boli v miestnom registri zaradené do okresov podľa súčasného stavu.⁷⁸ Čísla za heslami v registroch udávajú inventárne číslo.

Rozbor obsahu fondu

Písomnosti zachované z činnosti papierne v Poprade predstavujú významný zdroj informácií nielen pre štúdium dejín samotnej papiereny, ale aj pre poznanie ostatných papierní na Slovensku.

Pre dejiny papierní na Spiši je zvlášť významné nariadenie Márie Terézie z roku 1760, ktorým nariadila presné druhy a formáty papiera, ktoré mali papiernici v tunajších papierňach vyrábať. Odzrkadľujú snahy panovníčky o odstránenie starých a často už

⁷⁶ HORVÁTH, Vladimír, KARTOUS, Peter, WATZKA, Jozef : *Ochrana, sprístupňovanie a využívanie archívnych dokumentov*. Bratislava : Archívna správa ministerstva vnútra SSR, 1988, 57.

⁷⁷ HAUTOVÁ, Júlia, MIŠOVIČ, Milan: Metodický pokyn na spracúvanie prioritných archívnych fondov. č. SVS – 204-2006/01269.

⁷⁸ Nariadenie vlády Slovenskej republiky 258/1996 Zb., ktorým sa vydáva zoznam obcí a vojenských obvodov tvoriacich jednotlivé okresy.

neefektívnych pravidiel, ktorými sa papiernici počas ručnej výroby papiera riadili.

Najpočetnejšiu skupinu v danom fonde predstavujú spisy. Veľmi významným prameňom sú drevené vodoznaky, ktoré sa používali v období ručnej výroby papiera a jeden drevený vodoznak, ktorým sa označovali papiere po zavedení strojovej výroby papiera. Vodoznaky sa používali na označovanie papiera počas celej ručnej výroby papiera. Boli hlavným rozpoznávacím znakom papierní a ich majstrov. Každý druh a formát papiera bol označený určitým vodoznakom, hlavne preto, že sa papier predával pod určitou ustálenou značkou a za určitú cenu. Pri súčasnom bádani možno na základe vodoznakov určiť dobu vzniku jednotlivých papierov a v akej papierni boli vyrobené.⁷⁹

Vo fonde sa zachovalo niekoľko rodokmeňov rodiny, ktoré možno využiť pri genealogickom bádani. Informácie o rodinných vzťahoch obsahujú aj testamenty rodiny Cziserovcov. V nich sa zachovali odtlačky pečatí, ktoré možno skúmať z hľadiska sfragistiky.

Z veľkého množstva spisového materiálu je vhodné spomenúť kúpne a nájomné zmluvy, ktoré vypovedajú mnoho o hospodárskom a finančnom postavení papierne. Najčastejšie sa v nich jedná o nákup pozemkov, strojov a zariadení. S týmito písomnosťami súvisia rôzne súpisy strojov, zariadení a ostatného majetku. Veľký význam majú testamenty a zmluvy na odovzdanie majetku. Tie obsahujú okrem informácii o majetkovom a hospodárskom postavení papierne aj dôležité informácie z hľadiska rodinných vzťahov príslušníkov rodiny Cziserovcov. Vo fonde sa nachádza aj overený odpis zmluvy Jakuba Czisera st. na papieren z roku 1692. Text odpisu plne nahrádza originál zmluvy, ktorá sa však nezachovala. Odpis si nechal vyhotoviť Dávid Cziser v roku 1855 (obr. č. 10).⁸⁰ Pre poznanie hospodárskych, majetkových a sociálnych pomerov papierne sú mimoriadne významné pamäte Štefana Czisera, ktoré spísal v roku 1928 v Magdeburgu. Opisuje v nich život v papierni od čias, keď bol papiernickým majstrom Ladislav Cziser, jeho otec, až o odkúpenia papierne Hamburgerovcami. Nákup papierne dokumentuje zachovaný text kúpnej zmluvy, uzavretej 23. novembra 1899 (obr. 11).⁸¹

Z neskoršieho obdobia sú svojim obsahom významné Správy závodu Poprad a Závodné zmluvy, z ktorých sa dá dozvedieť mnoho o organizácii závodu, jeho správe, výrobných postupoch, ale aj o histórii závodu.

⁷⁹ DECKER, Viliam: *Dejiny papierní v Poprade*. Martin : Matica slovenská, 1956, s. 23.

⁸⁰ ŠALE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad. inv. č. 17, 1/1844, šk. č. 1, (*Overený odpis zmluvy na papieren z roku 1692*).

⁸¹ ŠALE, pob. Poprad, fond: SCP Ružomberok, výrobná Poprad. inv. č. 21, 1/1899, šk. č. 1, (*Kúpna zmluva na papieren*).

Z ostatného materiálu sú dôležité fotografie niektorých členov rodiny Cziserovcov. Okrem osôb sú tu aj fotografie závodu z roku 1907. Z hľadiska formálneho, ale aj obsahového vyhotovenia treba spomenúť kreslený rodokmeň rodiny Cziserovcov, ktorý bol vyhotovený v roku 1928 v Bratislave (obr. č. 12, 13, 14,).

Z hospodárskych spisov sú dôležité hlavne živnostenské listy, ktoré špecifikujú výrobu v papierni v daných obdobiach, súpisy hmotného a nehmotného majetku, rôzne stavebné povolenia.

Protokolárny záznam o vypracovaní inventára

Fond usporiadala, inventár v programe Bach systém – inventáre, úvod a registre vypracovala v roku 2011 Mgr Jozefína Vargová.

I. LISTINY

Inv. č.	Časový rozsah	Č. spisu	Č. škat.
1.	20. jún 1760, Pešť		1
	Nariadenie Márie Terézie pre papiernikov v Spišskej župe o formách a druhoch výroby papiera.		
	Orig., pap., zachovalá, lat., 31, 7 x 45, 9 cm, pečať pritlačená s papierovou clonou.		

II. SPISY

A. Majetkovo-právne spisy

2.	1725	1	1
	Testament Alžbety Cziserovej o odovzdaní majetku svojim deťom (nem.) (1).		
3.	1752	1	1
	Testament Jakuba Czisera o odovzdaní papierne a ostatného majetku svojim deťom (nem.) (1).		
4.	1760	1	1
	Záznam Samuela Czisera st. o majetkovom zabezpečení svojich detí pochádzajúcich z manželstva so Zuzanou Cziserovou (nem.) (1).		
5.	1768	1	1
	Kúpna zmluva medzi Samuelom Cziserom a Martinom Lumnitzerom o kúpe obytného domu (nem.) (1).		
6.	1771	1	1
	Kúpna zmluva medzi Samuelom Cziserom st. a Jakubom Seblerom o kúpe domu za 1550 zlatých (nem.) (1).		

7.	1779	1	1
	Kúpna zmluva medzi Samuelom Cziserom st. a Magistrátom mesta Poprad o kúpe domu pre syna Samuela za 200 zlatých (nem.) (1).		
8.	1790	1-2	1
	Kúpna zmluva medzi Samuelom Cziserom ml. a jeho matkou o kúpe papierne a papiernického mlyna (nem.) (1); záznam o prevzatí papierne Samuelom Cziserom ml. (nem.) (2).		
9.	1796	1	1
	Testament Emílie Sontagovej o odovzdaní majetku svojim deťom (nem.) (1).		
10.	1798	1	1
	Zmluva medzi Evou Rozinou Cziserovou a jej synom Samuelom ml. o kúpe domu od Jakuba Honscha a Jakuba Scherfela (nem.) (1).		
11.	1808	1	1
	Zmluva medzi Evou Rozinou Cziserovou a synom Samuelom ml. o odovzdaní papierne a ostatného majetku (nem.) (1).		
12.	1809	1	1
	Súpis majetku Zuzany Sontagovej, spísaný pred magistrátom mesta Spišská Sobota (nem.) (1).		
13.	1810	1	1
	Testament o odovzdaní majetku Evy Roziny Cziserovej svojim deťom (nem.) (1).		
14.	1820	1	1
	Kúpna zmluva medzi Samuelom Cziserom st. a Jakubom Kirnerom o kúpe domu (nem.) (1).		

15.	1834	1-2	1
	Obligácia Jána Czisera o odovzdaní papierne do užívania bratovi Dávidovi Cziserovi (nem.) (1); záznam o odovzdaní papierne Dávidovi Cziserovi so súhlasom Jána Czisera (nem.) (2).		
16.	1844	1	1
	Zmluva Jána Czisera o darovaní časti svojho majetku bratovi Dávidovi (nem.) (1).		
17.	1855	1	1
	Overený odpis zmluvy na papiereň z roku 1692, vyhotovený na žiadosť Dávida Czisera (nem.) (1).		
18.	1856	1	1
	Notárom overený odpis zmluvy na papiereň vyhotovený v roku 1790 (nem.) (1).		
19.	1885	1	1
	Nariadenie o využívaní vodného práva (nem.) (1).		
20.	1886	1	1
	Povolenie užívania vodného práva pre Ladislava Czisera od Magistrátu mesta Poprad (maď.) (1).		
21.	1899	1-2	1
	Kúpna zmluva uzavretá medzi Štefanom Cziserom a Villiomom Hamburgerom o predaji papierne (nem., maď.) (1); kúpna zmluva uzavretá medzi Villiomom a Adolfom Hamburgerovcami a Jozefom Miglierinim o kúpe pozemku (nem, maď.) (2).		
22.	1900	1-2	1
	Kúpnopredajná zmluva o predaji pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Matildou Cziserovou (maď.) (1); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Jurajom		

Krompecherom a jeho manželkou Vilmou (maď.) (2).

- 23. 1901 1 1**
Registrácia ochranných známk pre papiereň v Poprade a zoznam papiernických znakov v Maďarských papierňach (nem., maď.) (1).
- 24. 1902 1 1**
Úprava vodného práva vo veci stavby vodného diela na rieke Poprad (nem., maď.) (1).
- 25. 1903 1-4 1**
Kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku na stavbu budovy na filtrovacie zariadenie, uzavretá medzi Adolfom a Viliamom Hamburgerovcami a Jánom Czirbusom a manželkou Katarínou, rod. Lugarovou a Michalom Pirhácзом a manželkou Máriou, rod. Vlahatovou (maď.) (1); úprava vodného práva pre popradskú papiereň (maď., nem.) (2); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o úprave vodného práva v prospech papierne (maď., nem.) (3); povolenie užívania ochranných známk (nem.) (4).
- 26. 1904 1-4 1**
Kúpnopredajná zmluva o predaji pozemku uzavretá medzi Adolfom a Viliamom Hamburgerovcami a Arpádом Schneiderom, Hermínou Draveczkou a Jozefom Schneiderom (maď.) (1); rozhodnutie Okresného súdu v Spišskej Sobote o právoplatnosti predaja pozemku Viliama Králika Viliamovi Hamburgerovi (maď., nem.) (2); úprava vodného práva a povolenie rybárstva na rieke Poprad (nem., maď.) (3); rozhodnutie mesta Poprad o užívaní vodného práva pre elektrárňu v Poprade na základe podania z r. 1903 (nem., maď.) (4).
- 27. 1905 1-9 1**
Výkazy nehnuteľností patriacich k popradskej papierni z pozemkovej knihy (nem.) (1); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Adolfom a Viliamom Hamburgerovcami a Štefanom Stropfom (maď.) (2); kúpnopredajná

zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Adolfom a Viliamom Hamburgerovcami a Gejzom Payerom, jeho manželkou Johanou, rod. Grébovou (maď.) (3); kúpno predajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Adolfom a Viliamom Hamburgerovcami a Henrikom Lányim (maď.) (4); kúpno predajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Adolfom a Viliamom Hamburgerovcami a Jánom Počúvajom (maď.) (5); kúpno predajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Adolfom a Viliamom Hamburgerovcami a Irmou Székely, rod. Gomory a Bertou Csouthovou, rod. Gomory a Štefanom Szabóm (maď.) (6); kúpno predajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Adolfom a Viliamom Hamburgerovcami a Pavlom Weberom, jeho manželkou Júliou, rod. Javornitzkou (maď.) (7); povolenie užívania vodného práva pre popradskú papiereň (nem., maď.) (8); rozdelenie vodného práva na rieke Poprad pre obec Veľká (maď., nem.) (9).

- 28. 1906 1-3 1**
Rozdelenie vodného práva na rieke Poprad pre obec Batizovce (maď., nem.) (1); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o povolení vodného práva pre škrobáreň v Poprade (nem., maď.) (2); potvrdenie práva na používanie ochranných známk a vzory ochranných známk (nem.) (3).
- 29. 1907 1-2 1**
Úprava vodného práva medzi papierňou a obcami Batizovce a Mengusovce (maď.) (1); zápisnica o rokovaní Viliama Hamburgera s Dr. Odomom Hirschom o vyvlastnení pozemkov v prospech papierne (nem., maď.) (2).
- 30. 1908 1 1**
Povolenie užívania vodného práva na rieke Poprad pre obec Huncovce (maď., nem.) (1).
- 31. 1909 1-3 1**
Korešpondencia medzi Štefanom Cziserom a Tatranským múzeom v Poprade o predmetoch patriacich rodine Cziserovcov, uložených v múzeu (nem.) (1); rozhodnutie župného úradu o úprave vodného práva pre popradskú papiereň (maď., nem.) (2); povoľovacia listina o úprave vodného práva na rieke Poprad

(slov., maď.) (3).

32. 1910

1-16

1

Kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Gejzom Payerom (maď.) (1); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Ernestínou Bendíkovou, rod. Dornerovou (maď.) (2); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Annou Bendíkovou, rod. Groszovou (maď.) (3); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Karolínou Scherfelovou, rod. Mozerovou (maď.) (4); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Emilom Rothom a Vilmou Rothovou, rod. Broszovou (maď.) (5); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Konrádom Schockom a Karolínou Schockovou, rod. Munnichovou (maď.) (6); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Emíliou Horvátovou, rod. Hontzovou (maď.) (7); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Štefanom Stropfom s manželkou Adelou Stropfovou, rod. Brendlovou (maď.) (8); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Kupjárovou Máriou, rod. Martinkovou (maď.) (9); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Hermanom Czobelom s manželkou Herminou, rod. Draveczkou (maď.) (11); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Zuzanou Kasperkovou, rod. Lányovou (maď.) (12); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Štefanom Kubaszky s manželkou Máriou, rod. Martinkovou (maď.) (13); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Gejzom Payerom (maď.) (14); výpis pozemkov z katastra nehnuteľností, vyhotovený Dr. Jánom Kulmanom (maď., nem.) (15); úprava pozemkového vlastníctva papierne Magistrátom mesta Poprad

(nem., maď.) (16).

- 33. 1911 1-9 2**
- Kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Villiamom a Adolfom Hamburgerovcami a: Šándorom Alexym s manželkou Júliou, rod. Scholtzovou (maď.) (1); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Lujzou Huszovou, rod. Jaskovou (maď.) (2); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Annou Borzsenszkou, rod. Orosárovou (maď.) (3); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Eduardom Schmognerom (maď.) (4); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Teréziou Vanikovou (maď.) (5); rozdelenie vodného práva na rieke Poprad medzi obce Mengusovce a Batizovce (maď., nem.) (6); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o úprave vodného práva pre papiereň kvôli stavbe vodného diela a finančný rozpočet stavby (maď., nem.) (7); vyšetrovanie nízkeho stavu vody v rieke Poprad na podnet obyvateľov mesta (nem., maď.) (8); rozhodnutie Pôdohospodárskeho úradu v Košiciach o povolení regulácie Batizovského a Mengusovského potoka (9).
- 34. 1912 1-12 2**
- Povolenie štátnej pôžičky od Ministerstva obchodu na 9970 zl. na stavbu vodného diela (maď., nem.) (1); korešpondencia medzi Adolfom Hamburgerom a Jánom Kalmanom o kúpe pozemkov a právnych úkonoch (nem.) (2); kúpna zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Villiamom Hamburgerom a Adolfom Hamburgerom a mestom Poprad (maď., nem.) (3); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Villiamom a Adolfom Hamburgerovcami a Štefanom Szabom s manželkou Máriou, rod. Gallovou (maď.) (4); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Viliamom a Adolfom Hamburgerovcami a Štefanom Szabóm (maď., nem.) (5); rozhodnutie mesta Spišská Sobota o vlastníctve pozemku (nem.) (6); rozhodnutie Okresného súdu v Spišskej Sobote o vlastníctve pozemkov č. 299 (nem., maď.) (7); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o vlastníctve pozemkov č. 980, 981, 994 a 1095 pre Hamburgerovcov

(maď.) (8); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o úprave vodného práva pre obce Batizovce a Mengusovce (maď., nem.) (9); povolenie vodného práva pre Viliama Hamburgera (nem.) (10); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o udelení živnostenského listu na činnosť papierne (nem., maď.) (11); povolenie užívania vlastníckeho práva na pozemok (maď., nem.) (12).

- 35. 1913 1-4 2**
Rozhodnutie Okresného súdu v Spišskej Sobote v spore o vlastníctvo pozemku v prospech Adolfa Hamburgera (nem., maď.) (1); rozhodnutie Okresného súdu v Spišskej Sobote o vyvlastnení pozemkov v prospech popradskej papierne v Poprade (maď., nem.) (2); rozhodnutie o úprave vodného práva medzi obce Batizovce a Mengusovce (maď., nem.) (3); povolenie úpravy vodného práva pre papiereň kvôli stavbe vodného diela na rieke Poprad (nem., maď.) (4).
- 36. 1914 1-4 2**
Rozhodnutie Okresného súdu v Spišskej Sobote vo veci vlastníctva pozemku (maď., nem.) (1); rozhodnutie Okresného súdu v Spišskej Sobote vo veci vlastníckeho práva pozemkov pre Adolfa Hamburgera (2); rozhodnutie Okresného súdu v Spišskej Sobote o vlastníckom práve nadobudnutého majetku pre Adolfa Hamburgera (3); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o povolení stavby čistiaceho zariadenia (nem., maď.) (4).
- 37. 1915 1 2**
Rozhodnutie Spišskej župy vo veci rozdelenia vodného práva pre obce Batizovce a Mengusovce a Veľkú (nem., maď.) (1).
- 38. 1916 1-2 2**
Úprava vodného práva na rieke Poprad kvôli stavbe vodného diela (nem., maď.) (1); rozhodnutie Priemyselnej a obchodnej komory v Košiciach o povolení používania ochrannej známky zobrazujúcej tulipán (nem., maď.)(2).

- 39. 1917 1-2 2**
 Rozhodnutie Spišskej župy o vodnom práve pre Poprad a Veľkú (1); rozhodnutie Spišskej župy o užívaní vodného práva pre p. Krafta (2).
- 40. 1919 1-6 2**
 Zmluva o kúpe pozemku medzi Adolfom Hamburgerom a dr. Jánom Kalmanom od Kornela Fabryczyho (nem.) (1); kúpna zmluva uzavretá medzi Adolfom Hamburgerom a Popradským kultúrnym dobročinným spolkom o kúpe pozemku (nem., maď.) (2); rozhodnutie Okresného súdu v Spišskej Sobote o úprave vlastníckych práv a výpis z pozemkovej knihy (nem., maď.) (3); kúpna zmluva uzavretá medzi Sofiou Mussoniovou a Adolfom Hamburgerom o predaji pozemku (nem., maď.) (4); vysporiadanie pozemkového vlastníctva papierne s mestom Poprad kvôli stavbe mosta na rieke Poprad (nem., maď.) (5); potvrdenie Obchodnej a priemyselnej komory v Košiciach o povolení používania ochrannej známky znázorňujúcej kovovú reťaz (nem.) (6).
- 41. 1920 1-4 2**
 Kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku, uzavretá medzi Adolfom Hamburgerom a Arpádom Raabom s manželkou Martou, rod. Wagnerovou (nem., maď.) (1); kúpnopredajná zmluva o kúpe pozemku uzavretá medzi Adolfom Hamburgerom a Popradskou sporiteľňou (maď., nem.) (2); výmenná zmluva, uzavretá medzi Adolfom Hamburgerom a Dr. Gejzom Payerom o kúpe časti pozemku (nem., slov.) (3); rozhodnutie mesta Poprad o užívaní vody z rieky Poprad a Veľického potoka (nem., maď.) (4).
- 42. 1922 1-3 2**
 Rozhodnutie Župného úradu v Levoči o zmene vodného práva kvôli stavbe vodných diel na rieke Poprad v Mengusovciach a Batizovciach (nem.) (1); výzva na úhradu nájomného za vodnú silu pre TEVŽ (nem.) (2) povolenie zmeny vodného práva a daň za využívanie vodnej sily (3).

- 43. 1923** **1** **2**
 Zmena vodného práva a úprava odberu vody pre obce Batizovce a Mengusovce (nem., maď.) (1).
- 44. 1927** **1-3** **3**
 Zápis pozemku Adolfa Hamburgera do pozemkovej knihy (nem.) (1); oznámenie Viliama Hamburgera o znovuuvedení papierne do činnosti (2); priznanie k domovej dani za budovy na uliciach Železničná 5, Viadukt 1 a Továreň 4, 8 (3).
- 45. 1928** **1-5** **3**
 Overený odpis zmluvy na papiereň z 8. júna 1692 (nem.) (1); reakcia Štefana Czisera na stav papierne, po jeho odchode do Magdeburgu (nem.) (2); majetková podstata a výpis z pozemkovej knihy (maď., nem.) (3); nájomná zmluva medzi Žilinskou celulózkou a papierňou a Adolfom Hamburgerom (nem.) (4); priznanie k domovej dani za domy na uliciach Železničná 5, Viadukt 1 a Továreň 4, 8 (5).
- 46. 1929** **1** **3**
 Priznanie k domovej dani za domy na uliciach Továrnicka , Viaduktová a Železničná (1).
- 47. 1930** **1** **3**
 Rozhodnutie o povolení užívania vodného práva popradskou papierňou (nem., slov.) (1).
- 48. 1931** **1-3** **3**
 Výmer Okresného úradu v Spišskej Sobote o kolaudácii vodného diela (1); zápisnica o kolaudácii vodných diel na rieke Poprad (nem., slov.) (2); priznanie k domovej dani za domy na uliciach Továrnicka 4, 10 a Viadukt 1 (3).
- 49. 1932** **1-2** **3**
 Výmer Okresného úradu v Spišskej Sobote o prepísaní vodného diela pre Adolfa Hamburgera (1); priznanie k domovej dani za domy na uliciach Továrenska 4, 10

a Viaduktová 1 (2).

- 50. 1933** **1** **3**
Priznanie k domovej dani za domy na uliciach Viaduktová 1, Železničná 5 a Továrnická 4, 8 (1).
- 51. 1934** **1** **3**
Priznanie k domovej dani za domy na uliciach Viaduktová 1 a Továrenská 4, 10 (1).
- 52. 1935** **1-4** **3**
Výmer Krajinského úradu v Bratislave pre závod Baťa, a. s. Zlín o povolení užívania vody z rieky Poprad vo Veľkej (1); výmer Okresného úradu v Poprade o prepise vodného práva na Adolfa Hamburgera (2); odborný posudok Vodoprávno-technického oddelenia v Košiciach o zmene odberu vody na rieke Poprad kvôli stavbe prírodného potrubia vody do závodu a turbíny (3); súpis nájomného za domy na uliciach Továrnická 4, 10, Viaduktová 1 a Železničná 13 (nem.) (4).
- 53. 1936** **1-3** **3**
Povoľovacia listina Krajinského úradu v Bratislave na stavbu potrubia na rieke Poprad pre Arnošta Prinzhorna (1); výmer Okresného úradu v Spišskej Sobote o povolení vodného práva pre hydroelektrárňu v Poprade (2); súpis domovej dane za domy na uliciach Továrnická 4, 8, Železničná 5 a Viaduktová 1 (3).
- 54. 1937** **1-2** **3**
Priznanie k domovej dani a domové výkazy za domy na uliciach Továrenská 4 a 10, Viaduktová 1 a Železničná 13 (1); výmer Okresného úradu v Poprade o povolení stavby kontrolnej boudky na pozemku mesta Poprad (2).
- 55. 1938** **1-2** **3**
Výmer Okresného úradu v Poprade o povolení užívania kolaudovanej papierne podnikom pre Žilinskú továrňu na celulózu (1); priznanie k domovej dani a

domové výkazy za domy na uliciach Továrenská, Viaduktová a Železničná (2).

- 56. 1939 1 3**
Priznanie k domovej dani a domové výkazy za domy na uliciach Továrenskej 4 a 10, Viaduktová 1, Železničná 13 (1).
- 57. 1940 1 3**
Priznanie k domovej dani a domové výkazy na rok 1940 za domy na uliciach Továrenská 10, Hitlerová 13 a Viaduktová 1 (1).
- 58. 1941 1-2 3**
Priznanie k domovej dani a domové výkazy za rok 1941 za domy na uliciach Továrenská 4 a 10, Viaduktová 1 a Hitlerová 13 (1); daňová knižka Žilinskej továrne na celulózu, účastinná spoločnosť, papiereň v Poprade (2).
- 59. 1942 1-5 3**
Potvrdenie vodného práva a práva na činnosť papierne (1); intabulácia vodného práva v papierni (2); potvrdenie používania vodnej sily pri prevádzke továrne na papier (3); priznanie k domovej dani a domové výkazy za domy na uliciach Hitlerová 13, Viaduktová 1 a Továrenská 4 a 10, (4); nájomné za lúky a role Ivanovi Štetimu (5).
- 60. 1943 1-4 3**
Rozhodnutie Župného úradu v Ružomberku na žiadosť firmy Baťa, slovenská účastinná spoločnosť o dočasné povolenie stavby stavidla na reguláciu množstva vody na rieke Poprad v katastri obce Štôla (1); výmer Okresného úradu v Poprade o vydaní nového živnostenského listu na výrobu lepenky a papiera pre Spolok pre chemickú a hutnú výrobu v Žiline, závod Poprad (2); priznanie k domovej dani a domové výkazy za Továreň 13, úradnícky dom 1 a kolóniu 4 a 10 (3); schválenie regulačného plánu mesta Poprad týkajúceho sa zmien na Továrnickej ulici (4).

- 61. 1944 1-3 3**
Povolenie zmeny vodného práva pre Viliama Hamburgera (slov., nem.) (1); informácia SOLO, Bratislava o kontrole dokladov týkajúcich sa vodného práva v závode Poprad Ing. Denkom (2); priznanie k domovej a domové výkazy za Továreň 13, úradnícky dom 1 a kolóniu č. 4 a 10 (3).
- 62. 1945 1 3**
Priznanie k domovej a domové výkazy na daňový rok 1944 za Továreň 13, úradnícky dom 1 a kolóniu č. 4 a 10 (1).
- 63. 1946 1-4 3**
Záznam z rokovania medzi závodom Baťa, n. p. Svít - Batizovce a firmou SOLO, a. s. o znečisťovaní vody v rieke Poprad a ovzdušia odpadovými látkami firmou Svít v Batizovciach a o zmene vodného práva (1); žiadosť na zmenu názvu bývalého Spolku pre chemickú a hutnú výrobu na Považské celulóžky a papierne, n. p. Ružomberok (2); overený výpis z pozemkovej knihy pre závod Poprad (3); výmer Okresného národného výboru v Poprade o povolení užívania továrenskej budovy (4).
- 64. 1947 1-6 4**
Výmer Štátneho vodoprávneho úradu v Košiciach o rozdelení vody na rieke Poprad pre závod Baťa, n. p., vedľajší závod vo Svite (1); nariadenia Daňovej správy v Spišskej Novej Vsi a platobné rozkazy na domovú daň (2); priznanie k domovej dani a domové výkazy za Továreň 13, úradnícky dom 1 a kolóniu č. 4 a 10 (nem., slov.) (3); prepravný úver Riaditeľstva štátnych železníc (4); zoznamy robotníkov, ktorým boli prenajaté role a záhrady (5); organizačná schéma závodu Poprad (6).
- 65. 1948 1-3 4**
Priznanie k domovej dani a domové výkazy za Továreň 13, úradnícky dom 1 a kolóniu č. 4 a 10 (nem., slov.) (1); návrh Okresného národného výboru v Poprade na vyvlastnenie pozemkov pre športovú oblasť v meste Poprad (2); pozemky prenajaté robotníkom mimo oplotená továrne (3).

66.	1949	1-2	4
	Rozhodnutie Považských celulózok a papierní, n. p. v Ružomberku o dražbe kvôli pohľadávke 27.065 Kčs Viliama Hamburgera z Viedne (1); priznanie k domovej dani a domové výkazy za Továreň 13, úradnícky dom 1 a kolóniu č. 4 a 10 (nem., slov.) (2).		
67.	1950	1	4
	Priznanie k domovej dani za Továreň 13, úradnícky dom 1 a kolóniu č. 4 a 10 (1).		
68.	1951	1-2	4
	Priznanie k domovej dani za Továreň 13, úradnícky dom 1 a kolóniu č. 4 a 10 (1); závada ochrannej známky a dôkaz oprávnenosti letopočtu 1693 (2).		
69.	1953	1-2	4
	Priznanie k domovej dani za Továreň 13, úradnícky dom a kolóniu č. 4 a 10 (1); potvrdenie podpisového práva (2).		

B. Hospodársko-prevádzkové spisy

70.	1866	1-3	5
	Súpis majetku a objektov papierne vypracovaný Ladislavom Cziserom (nem.) (1); súpis hnutel'ného a nehnuteľného majetku papierne vypracovaný Ladislavom Cziserom (nem.) (2); celkový súpis majetku papierne (nem.) (3).		
71.	1887	1	5
	Popis filtrovacieho zariadenia a technická dokumentácia zariadenia pre Michala Heydna z Breitenau (nem.) (1).		
72.	1900	1-2	5
	Korešpondencia medzi Villiamom Hamburgerom a Louisom Schroterom o montáži filtrovacieho zariadenia (nem.) (1); geologický posudok na vrt studne		

(nem.) (2).

- 73. 1902 1-4 5**
Certifikát Chemickej spoločnosti vo Viedni o množstve vypúšťaných chemických odpadových látok do vody (nem.) (1); sťažnosť Štefana Czisera na stav vody v rieke Poprad (maď., nem.) (2); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o povolení stavby budovy a filtrovacieho zariadenia (3); povolenie stavby filtrovacieho zariadenia od mesta Poprad pre Viliama Hamburgera (4).
- 74. 1905 1-3 5**
Povolenie stavby studne (maď., nem.) (1); povolenie mesta Poprad na stavbu parnej turbíny (nem., maď.) (2); technický popis na stavbe vodného diela na rieke Poprad (maď.) (3).
- 75. 1906 1-2 5**
Realizácia dovozu a montáže filtrovacieho zariadenia v papierni Poprade (nem.) (1); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o povolení výstavby mestského vodovodu cez pozemok papierne (maď., nem.) (2).
- 76. 1907 1 5**
Záznam z rokovania Viliama Hamburgera s papierňou o stavbe studne (nem.) (1).
- 77. 1910 1 5**
Realizácia stavby kanála firmou A. Schmidt pre papierenňu (nem.) (1).
- 78. 1911 1 5**
Zabezpečenie realizácie stavby filtrovacieho zariadenia spoločnosťou na parné prístroje vo Viedni (nem.) (1).
- 79. 1912 1 5**
Továrne listy na papierenský stroj (1).

80.	1913	1	5
	Technický popis čistiaceho zariadenia (nem., maď.) (1).		
81.	1914	1	5
	Rozhodnutie Župného úradu v Levoči o kolaudácii vodného diela na rieke Poprad (nem., maď.) (1).		
82.	1915	1-2	5
	Rozhodnutie Župného úradu v Levoči o povolení stavby čistiaceho zariadenia (nem., maď.) (1); technický popis stavby mostu a projektová dokumentácia (nem., maď.) (2).		
83.	1916	1	5
	Povolenie stavby vodnej priehrady pri prestavbe železničného mosta na rieke Poprad (nem., maď.) (1).		
84.	1918	1	5
	Povolenie stavby železničného mosta a vodnej priehrady a finančný príspevok na stavbu (nem., maď.) (1).		
85.	1920	1-5	5
	Korešpondencia s Henrikom Geigerom o zabezpečení stavebného materiálu (nem., maď.) (1); stavebné povolenie pre Adolfa Hamburgera na stavbu kôlne a vrátnice (nem., maď.) (2); rozhodnutie Župného úradu v Levoči o povolení stavby domu pre popradskú papiereň (maď., nem.) (3); stavebné povolenie na stavbu budovy pre popradskú papiereň (maď., nem.) (4); súhlas Ing. Alberta Kováča na stavbu obytného domu, plán domu (nem.) (5).		
86.	1921	1	6
	Oprava poškodeného zábradlia na moste na území papierne (maď., slov.) (1).		

- 87. 1931 1 6**
Záznamy o oceňovaní strojov a zariadení firmy pre účely poistenia proti požiaru (1).
- 88. 1937 1-2 6**
Ročné výkazy o príjme, spotrebe a zásobách surovín (1937-1944) (1); cejchovné listy elektromotorov v bytoch zamestnancov (2).
- 89. 1938 1 6**
Povolenie Okresného úradu v Poprade o stavbe kôlne a kontrolnej búdky (1).
- 90. 1941 1-2 6**
Stavba a montáž holendru, kašírovacieho stroja, motorov pre holender, rádioprijímač a dýchací prístroj pre papiereň (1); štatistické vyhodnotenie výroby papiera a lepenky (2).
- 91. 1943 1 - 2 6**
Zmluva s TEVŽ o prepojení kalandru na elektrickú sieť TEVŽ a dodávka elektrickej energie pre papiereň (1); zoznam zamestnancov podniku spísaný pri príležitosti 250. výročia závodu Poprad (2).
- 92. 1945 1-5 6**
Dotazník o stave priemyselných podnikov (1); hlásenia škôd spôsobených nemeckou armádou z Popradu (2); dodatok k dohode o určenie priemerného týždenného zárobku zamestnancov (3); výkaz zmien zamestnancov (4); upovedomenie závodného výboru o uvoľnení naturálneho bytu (5).
- 93. 1946 1-3 6**
Hlásenie o strate zásielky kvôli vojnovým udalostiam (1); pátranie po stratenom rádioprijímači zo závodu v Poprade (2); zoznam výkresov závodu Poprad (3).

- 94. 1947 1-7 6**
Výzva ONV v Poprade pre papiereň na odstránenie zápachu rieky (1); správa o činnosti závodu Poprad (2); evidencia k nákladnému automobilu Praga-RN (3); evidencia k vlečnému vozu Škoda 3t (4); rýchle hlásenia o plnení dvojročného plánu (5); cejchovné listy k elektromotorom v bytoch zamestnancov (6); nákup hasičskej motorovej striekačky (7);
- 95. 1948 1-11 7**
Hlásenie vojnových škôd na budovách závodu (1); evidencia nákladného automobilu Praga-ND (2); rýchle hlásenie o plnení dvojročného plánu (3); mesačné hlásenie o plnení dvojročného plánu (4); osvedčenie Technického dozorného spolku v Prahe na kyslíkové fľaše na návrh Vítkovických železiarní (5); evidencia nákladného automobilu Ford S-PD 44 (6); evidencia nákladného auta S-47044 (7); odhad budov a zariadení (8, 9) podrobný odhad budov a zariadení, rekapitulácia (10); rekreácie zamestnancov evidované od roku 1947 (11).
- 96. 1949 1-8 8**
Prídel pohonných hmôt pre závod Poprad (1); hlásenia o zásobách, prírastkoch a úbytkoch vlákni (2); hlásenie o zásobách, prírastkoch a úbytkoch lepenky (3); hlásenie o zásobách, nákupe, výrobe, spotrebe a odbyte papiera (4); hlásenie zásob, prírastkov a úbytkov surovín a materiálov na výroby papierenského priemyslu (5); hlásenie hodnoty nákupu a odbytu (6); štatistické správy závodu Poprad (7); ukazovatele hospodárnosti a akosti výrobkov závodu Poprad (8).
- 97. 1950 1-14 9**
Závodná zmluva o výkonových normách pre závod Poprad (1); závodná zmluva o výkonových normách pre závod Poprad - stredisko autodoprava (2); závodná zmluva o výkonových normách pre výrobu a úpravňu lepenky (3); závodná zmluva o výkonových normách pre úpravňu papiera (4); závodná zmluva o výkonových normách pre smoliareň, holendre, papierensky stroj a vodáreň (5); závodná zmluva o výkonových normách pre úpravňu papiera (6); závodná zmluva o výkonových normách pre výrobu a úpravňu lepenky (7); plány dopravného

oddelenia na nakladanie a vykladanie papiera a celulózy a návrh výroby papiera (8); správa revízií kontrolného oddelenia Ružomberok v závode Poprad (9); úradný záznam o kontrole telefónnych hovorov a súkromných hovorov v závode Poprad (10); úradný záznam kontrolného oddelenia v Ružomberku o kontrole a preplácaní povozníckych faktúr (11); úradný záznam o námatkovej revíznej kontrole v podniku (12); zoznam obsahu archívu závodu Poprad (13); zoznam archívnych dokumentov závodu Poprad (14).

- 98. 1951 1-2 10**
Zápisnica Technocelpap, n. p. v Ružomberku o udržiavaní kanálového toku rieky Poprad (1); zoznam zamestnancov, ktorým bolo vydané palivo pre domácnosť (2).
- 99. 1952 1-8 10**
Závodná zmluva na výkonové normy a splnenie plánovaných noriem vo výrobe (1); zápisnica o zhodnotení výsledkov hospodárskej výroby (2); súpis materiálu, strojov a ostatného zariadenia (3); súťaž v zrýchlení obehu obratových prostriedkov (4); plán na zvýšenie produktivity práce za priemyselnú činnosť (5); plán hospodárskej činnosti závodu (6); plán hmotného zásobovania tovarom (7); pomocné tlačivá plánu výroby a plán jednotlivých činností závodu (8).
- 100. 1953 1-4 10**
Plán výroby závodu Poprad (1); príprava plánu výroby (2); zoznam propagačno-dekoračného materiálu (3); ohlasovacia povinnosť obyvateľov mesta Poprad (4).
- 101. 1954 1-6 11**
Pomocné tlačivá plánu výroby (1); príprava plánu výroby (2); archív písomností výroby Poprad (3); zoznam obsahu archívu Technocelpapu výroby Poprad (4); zoznam počtu balíkov, kníh a fasciklov uložených v archíve (5); organizačná dispozícia závodu pre všetky oddelenia (6).
- 102. 1955 1-3 11**
Exportné dodávkové príkazy s firmou LIGNA Praha o dodávkach papiera (1);

zavedenie zmetkového riadenia u papierenského stroja a holendrov (2); zoznam prídelov uhlia a dreva pre zamestnancov (3).

103.	1956	1	11
Návod pre prácu podnikového archívára (1).			
104.	1958	1-2	11
Rozbor činností v závode podľa plánu (1); stručná história závodu Poprad (2).			
105.	1961	1-4	11
Stav a využívanie základných strojových technológií (1); sledovanie využitia základných fondov (2).			
106.	19??	1	11
Organizačná schéma závodu (1).			

C. Rôzne spisy

107.	1676	1	11
Hrdelný trest pre Jána Krivoša a Tobiasa Turása za bitku v meste Hybe (1).			
108.	1778	1	11
Doporučenie pre Matiasa Webera na vykonávanie činnosti lekára vo Vratislavi (nem.) (1).			

III. ÚČTOVNÝ MATERIÁL

A. Účtovné knihy

109. 1910		12
	Hlavná účtovná kniha a menný register účtov (nem.)	
110. 1910–1920		
	Pomocná účtovná kniha	
111. 1910–1926		
	Hlavná účtovná kniha	
112. 1910–1926		
	Hlavná účtovná kniha	
113. 1911–1916		
	Pomocná účtovná kniha	
114. 1915–1920		
	Pomocná účtovná kniha	
115. 1919–1920		12
	Pomocná kniha odbytu a obratu (nem.)	
116. 1919–1924		
	Pomocná účtovná kniha	
117. 1920		
	Pomocná účtovná kniha	
118. 1920		

	Pomocná účtovná kniha	
119. 1921		12
	Pomocná kniha bežných účtov (nem.)	
120. 1921		12
	Register bežných účtov (nem.)	
121. 1921–1922		12
	Pomocná inventúrna kniha (nem.)	
122. 1921–1926		12
	Pomocná kniha faktúr a odbytu (nem.)	
123. 1921–1927		
	Pomocná účtovná kniha	
124. 1953–1958		13
	Kniha nákupu tovaru	
125. 1959–1960		13
	Kniha objednávok	
126. 1960–1961		13
	Kniha skontra pokladnice (nem.)	
127. 1961		13
	Kniha spotreby elektrického prúdu na výrobu papiera a lepenky	

B. Účtovné spisy

128. 1850	1	13
Úhrada školného pre Ladislava Czisera od roku 1848 (1).		
129. 1854	1	13
Potvrdenie o oslobodení od platby dlhu 9700 zlatých (nem.) (1).		
130. 1862	1	13
Potvrdenie o zaplattení dlžnej sumy za majetok (nem.) (1).		
131. 1863	1	13
Finančný rozpočet pre papierenň za prenajaté pozemky na rok 1863 (nem.) (1).		
132. 1866	1-3	13
Potvrdenie o zaplattení 38 zlatých za vyrovnanie majetku (nem.) (1); ekonomické porovnanie majetku papierne vyhotovené Ladislavom Cziserom (nem.) (2); potvrdenie o zaplattení sumy 4,20 zlatých Ladislavom Cziserom (nem.) (3).		
133. 1877	1	13
Potvrdenie o ročných splátkach Žofii Gálovej z Dobšinej za kúpu pozemku (nem.) (1).		
134. 1888	1	13
Potvrdenie o zaplattení 23 zlatých za pozemok rodine Cziserovcov (nem.) (1).		
135. 1910	1-2	13
Peňažný rozpočet papierne (nem.) (1); platobné rozkazy za nákup pozemkov (maď.) (2).		

136. 1912	1	13
Platobné príkazy pre Hamburgerovcov za kúpu pozemkov (maď.) (1).		
137. 1916	1	13
Nájomné za rybolov prijaté od Antala Eiselta od roku 1906 (1).		
138. 1919	1	13
Peňažný rozpočet na stavbu budovy (maď.) (1).		
139. 1922	1	13
Úhrada dlžnej sumy Jozefom Miglierinym (nem., maď.) (1).		
140. 1926	1	13
Výmer o zániku poistnej povinnosti pre Karola Herwegha (1).		
141. 1928	1-7	13
Výmer o poistnej povinnosti a o prémiovom predpise pre Ing. Adolfa Nicka (1); výmer o poist'ovacej povinnosti pre Jána Onderu (2); výmer o poistnej povinnosti pre Karola Klastermanna (3); výmer o poistnej povinnosti pre Fridricha Kriebera (4); výmer o poistnej povinnosti pre Jána Ferebauera (5); výmer o poistnej povinnosti pre Sylvestra Walwhausera (6); výmer o poistnej povinnosti pre Norberta Wicklera (7).		
142. 1929	1-5	13
Výmer o zmene triedy služného a o predpise poistného pre Júliusa Webera (1); výmer o poistnej povinnosti pre Jozefa Schwarcza (2); výmer o poistnej povinnosti pre Rudolfa Schindlera (3); výmer o poistnej povinnosti pre Karola Jellineka (4); finančný rozpočet na dodanie a montáž kotla pre papiereň v Poprade (5).		
143. 1930	1	13
Výmer o poistnej povinnosti pre Júliusa Kluga (1).		

- 144. 1933** **1** **13**
 Výmer o zániku poistnej povinnosti pre Richarda Schobela (1).
- 145. 1934** **1-5** **13**
 Výmer o zániku poistnej povinnosti pre Františka Pantáka (1); výmer o zániku poistnej povinnosti pre Venzela Kisela (2); výmer o zániku poistnej povinnosti pre Františka Tomandla (3); výmer o zániku poistnej povinnosti pre Richarda Schobela (4); výmer o zániku poistnej povinnosti pre Alojza Andredes (5).
- 146. 1937** **1** **13**
 Zmeny v penzijnom poistení pre továreň na papier (1).
- 147. 1939** **1** **13**
 Žiadosť o presmerovanie účtovnej agendy do Prahy (1).
- 148. 1943** **1** **13**
 Sociálne a dôchodkové poistenie zamestnancov (1).
- 149. 1944** **1-6** **13**
 Cenník baliacich papierov pre predaj zo skladu (1); cenník baliacich papierov na výrobu (2); cenník grafických papierov pre predaj zo skladu (3); cenník grafických papierov na výrobu (4); platobné rozkazy na všeobecné vodné, hasičské, kanalizačné dávky, dávky na odvoz popola a smetí od roku 1937 (5); evidencia papiera, lepenky a spotreby surovín za obdobie 1940 - 1944 (6).
- 150. 1946** **1-3** **13**
 Kontoplán pre dielne závodu Poprad (1); zahajovacie bilancie k 1. 1. 1946 na budovy, stroje a zariadenia (2); úprava dôchodkovej dane pre zamestnancov (3).
- 151. 1947** **1-4** **13**
 Evidencia cestovných trov (1); evidencia stavu zamestnancov a ich rodinných príslušníkov od roku 1946 (2); evidencia inventáru závodu Poprad (3); penzijné

poistenie zamestnancov (4).

- 152. 1948** **1-8** **14**
Poistné odhady pre zamestnancov závodu Poprad (1); vecné odmeny socialistickej súťaže (2); vyúčtovanie členských príspevkov pre Slovakotour od r. 1944 (3); zoznam zamestnancov, ktorý odpracovali národnú smenu víťazstva (4); cestovné diéty podľa skupín od roku 1946 (5); zoznam investícií za roky 1947-48 (6); poistné odhady a poistné plány (7); evidencia robotníkov a ich miezd (8).
- 153. 1950** **1** **14**
Úprava miezd odborných zamestnancov podniku (1).
- 154. 1951** **1-11** **14**
Zborník k prvotným nákladom a výnosom (1); prehľad výroby a výsledkov hospodárenia za r. 1951 (2); predvaha prevádzkového účtovania nákladov (3); zoznam zrazených preddavkov (4); zberné konto socialistickej súťaže od roku 1949 (5); drobný predaj papiera a lepenky (6); úprava miezd zamestnancov podniku a ich zaradenie podľa platových skupín (7); prémie úradníkov a majstrov závodu (8); evidencia poskytnutých preddavkov A-K (9); evidencia poskytnutých preddavkov K-Z (10); evidencia národných smien odpracovaných v závode (11).
- 155. 1952** **1-14** **15**
Finančné kalkulácie na materiál a stroje potrebné na výrobu papiera (1); kalkulačné listy nákladov na materiál a stroje na výrobu papiera (2); predvaha prevádzkového účtovania závodu Poprad (3); finančné výsledky plnenia plánu vlastných nákladov a kumulácie (4); rozpočty prevádzkových výsledkov za I. štvrťrok 1952 (5); rozpočty prevádzkových výsledkov na II. štvrťrok (6); rozpočty prevádzkových výsledkov III. štvrťrok (7); rozpočty prevádzkových výsledkov na IV. štvrťrok (8); plán generálnych opráv základných fondov v závode Poprad (9); súhrn peňažných prevodov (10); návrh na rozvrhnutie agendy pre učtáreň (11); praktický príklad účtovej evidencie a účtová osnova (12); nariadenie o vyrovnaní dlhov všetkých dodávateľským stavebným organizáciám (13); súhrn finančných prevodov (14).

- 156. 1953** **1-17** **16**
Kalkulácie nákladov na materiál a stroje potrebné na výrobu papiera (1); vyúčtovanie spotreby režijného materiálu (2); odpisy vody, pary, prúdu a vody na jednotlivé úkony (3); kalkulácie nákladov na výrobu papiera a lepenky (4); odpočet nákladov na výrobné úkony za rok 1953 (5); záznam o uskutočnení inventúry v podniku (6); vyhodnotenie socialistickej súťaže (7); príkazy na plnenie výrobných úkolov a plánov pre všetky oddelenia závodu (8); plán generálnych opráv cez závodnú dovolenku a ich vyfakturovanie (9); platobné rozkazy na všeobecné, vodné, hasičské a kanalizačné dávky, dávky za odvoz popola a smeti (10); kontoplán výroby a účtová osnova (11); čistopisy celopodnikovej réžie a mzdový fond (12); účtovný denník výroby (13); príklady účtovania o obaloch (14); platové zaradenie zamestnancov podniku (15); analytická evidencia prevádzky závodu (16); nová účtová evidencia a zbierka zákonov o účtovnej službe (17).
- 157. 1954** **1-4** **17**
Vyúčtovanie telefónnych hovorov (1); prémieový poriadok pre technických a administratívnych zamestnancov (2); platové zaradenie zamestnancov podniku podľa platovej sústavy T a A (3); evidencia poštových známok (4).
- 158. 1955** **1-4** **17**
Platové zaradenie zamestnancov podniku podľa platovej sústavy (1); prémieový poriadok pre majstrov za zníženie vlastných nákladov (2); prémieový poriadok pre vyplácanie z osobných účtov úspor vo výrobni (3); prémieový poriadok pre technických a administratívnych pracovníkov (4).
- 159. 1956** **1-7** **17**
Zmeny v číslach obrátových a iných účtov (1); platové zaradenie zamestnancov podniku podľa platovej sústavy T a A. (2); prémieový poriadok pre pracovníkov technickej kontroly za neprepustenie zmetkov (3); prémieový poriadok pre technicko-inžinierskych pracovníkov a úradníkov (4); prémieový poriadok pre technických a administratívnych pracovníkov z oddelenia technickej kontroly (5); prémieový poriadok prémieí za prekročenie výrobného plánu zamestnancov vo

výrobe papiera (6); súpis základných prostriedkov (7).

160. 1958	1-5	17
Odpisy hnutel'ného a nehnuteľného majetku za 1956 - 1958 (1); výpis z pokladničnej knihy za obdobie od r. 1956 - 1958 (2); výpis miezd, platov, NP, RP a zrážok od r. 1956 - 1958 (3); evidencia došlých a odoslaných vagónových zásielok nákladným autom (4); maloobchodný cenník lepenky a zušľachtenej lepenky (5).		
161. 1959	1	17
Evidencia atramentu do plniacich pier za roky 1957 - 1959 (1).		

IV. OSTATNÝ MATERIÁL

A. Osobné dokumenty rodiny Cziserovcov

162. 1699		17
Univerzitný diplom udelený Jánovi Cziserovi Peštianskou univerzitou z predmetu vodné hospodárstvo a zememeračstvo (lat.).		
163. 1762		17
Báseň na počesť Samuela Czisera st. (nem.) .		
164. 1833		17
Spomienky Jána Czisera na život v papierni v Poprade (nem.).		
165. 1833		17
List Jána Czisera svojmu bratovi Ladislavovi (nem.).		
166. 1928		17
Pamäte Štefana Czisera zo života papierne v Poprade (nem.) .		
167. 1928		tubus
Rodokmeň rodiny Cziserovcov (plagát).		

B. Fotografie

168. 1???	1-14	18
Sklenený negatív fotografie Samuela Czisera ml. (1); sklenený negatív fotografie Anny Márie Cziserovej, dcéry Samuela Czisera st. (2); sklenený negatív fotografie Ladislava Czisera (3); sklenený negatív fotografie Samuela Czisera st. (4); sklenený negatív rodokmeňa rodiny Cziserovcov s popradskou a dobšinskou vetvou (5); sklenený negatív rodokmeňa rodiny Cziserovcov (6); sklenený negatív pohľadu na popradskú papiereň v roku 1907 (7); sklenený negatív pohľadu na		

závod Poprad (8); fotografia Samuela Czisera st. (9); fotografia Ladislava Czisera (10); fotografia Evy Cziserovej (11); fotografia Evy Cziserovej, rod. Reiszovej (12); fotografia Anny Márie Cziserovej dcéry Samuela Czisera (13); fotografia Viliama Hamburgera (14).

C. Zákony a nariadenia

169. 1782	18
Nariadenie cisára Jozefa II. o druhoch vyrábaného papiera (nem.) .	
170. 189?	18
Normy na druhy a formáty vyrábaného papiera.	
171. 1945	18
Zbierka zákonov a nariadení Republiky československej o sociálnom a dôchodkovom zabezpečení .	
172. 1946	18
Zbierka nariadení Slovenskej národnej rady zahrňujúca nariadenie č. 23 Povereníctva pre priemysel a obchod vo veciach bankých a hutníckych .	
173. 1947	18
Smernice pre službu a pracovné povinnosti vrátnikov .	
174. 1948	18
Organizačný príkaz pre zostavovanie hlásení na oddeleniach závodu .	
175. 1950	18
Úradný vestník čiastka 103/1950.	

176. 1950	18
Obežník k cestovnému kilometrovníku od riaditeľstva CEPAR, Ružomberok pre závod Poprad.	
177. 1951	18
Normy pre nakladanie a vykladanie materiálu.	
178. 1952	18
Úradný vestník o vyhláške ministra financií o platení pokuty za oneskorené aktivovanie a platenie za investície.	
179. 1952	18
Smernice Povereníctva financií k účtovnej osnove pre priemyselné podniky.	
180. 1953	18
Sadzobník ministerstva financií pre dane z obratu a dane z výkonov.	
181. 1953	18
Smernice ministerstva lesov a drevárskeho priemyslu pre vyplňovanie a predkladanie štatistických výkazov.	
182. 1953	18
Smernice o arbitrážnom konaní.	
183. 1955	18
Základné podmienky odberu papiera a papierenských výrobkov.	
184. 1955	18
Zoznam výrobkov ministerstva lesov a drevárskeho priemyslu pre predkladanie celoročných špecifikácií.	

- 185. 1955** **19**
Smernice k typovým operatívne štatistickým výkazom o priemyselnej výrobe.
- 186. 1956** **19**
Sadzobník ministerstva financií o dani z obratu a dani z výkonov.
- 187. 19??** **19**
Príkaz pre pristavovanie nákladného auta.

D. Technické plány

- 188. 1811** **19**
Technický náčrt zariadenia na zachytávanie látky v mierke 1:10.
- 189. 1902** **19**
Technický plán vodnej priehrady v mierke 1:50.
- 190. 1905** **19**
Situačný plán papierne.
- 191. 1907** **19**
Technické výkresy a plány stavby vodného diela na rieke Poprad v Huncovciach.
- 192. 1907** **19**
Vodný náplav papiere v mierke 1:100.
- 193. 1910** **19**
Technický plán obytnej budovy papierne a pôdorysu.
- 194. 1910** **19**
Plán domu v meste Poprad v mierke 1:100.

195. 1911	19
Situačný plán nábrevia rieky Poprad v mierke 1:500.	
196. 1913	19
Technický plán vodnej priehrady na rieke Poprad v mierke 1:100.	
197. 1914	19
Plán domu v meste Poprad v mierke 1:100.	
198. 1914	19
Technický nákras rieky Poprad.	
199. 1918	19
Technický plán filtrovacieho zariadenia v mierke 1:100.	
200. 1929	19
Plán pozemkov patriacich k majetku papierne.	
201. 19??	19
Plán nábrevia rieky Poprad v mierke 1:500.	
202. 19??	19
Kruhový diagram priečného profilu rieky Poprad.	
203. 19??	19
Časť situačného plánu turbíny na rieke Poprad v mierke 1:1000.	
204. 19??	19
Vodný náplav papierne v mierke 1:100.	

205. 19??	19
Situačný plán nábregžia rieky Poprad v mierke 1:500.	
206. 19??	19
Plán mosta na rieke Poprad.	
207. 19??	19
Priečne a pozdĺžne profily cez riekú Poprad v mierke 1:100.	

E. Publikácie

208. 1943	20
HOCHBERGER, Ernest: 1693-1943, 250 rokov továrne na papier v Poprade. Ružomberok, Spolok pre chemickú a hutnú výrobu, 1943. s. 36, obr. príl. 7.	
209. 1947	20
PROSEK, Václav: Všeobecná obchodná a predajná hodnota v poisťovej zmluve a jej stanovenie. Praha, SIA skupina inžinierov technických služieb a poisťovníctva, 1947, s. 59.	

F. Vodoznaky, papierenské štočky a vzorky papiera

210. 1???	1-15	20
Vodoznak so zobrazením poštovej trúby (1); vodoznak so zobrazením nápisu POPRAD (2); vodoznak so zobrazením tulipánu (3); vodoznak so zobrazením roku 1693 (4); vodoznak so zobrazením nápisu Poprad a roku 1693, predelený reťazou s tromi očkami (5); vodoznak s okrúhlym zobrazením nápisu Poprad a roku 1693, predelený reťazou s tromi očkami (6); vodoznak s polkruhovým zobrazením nápisu Poprad a roku 1693, predelený reťazou s tromi očkami (7); vodoznak so zobrazením nápisu REGEST (8); vodoznak so zobrazením nápisu Regest (9); vodoznak so zobrazením nápisu POPRAD (10); vodoznak so zobrazením iniciálok D C (11); papierenský štoček s textom popisujúcim budovy		

a zariadenia papierne (slov.) (12); štočok s textom popisujúcim budovy a zariadenia papierne (nem.) (13); papierenský štočok s textom popisujúcim založenie papierne (slov.) (14); papierenský štočok s textom popisujúcim založenie papierne (nem.) (15).

211. 17??	21
Značka rysobalu na ryse papiera z čias Jakuba Cziserera.	
212. 1963	21
Vzorkovník 87 druhov papiera vyrábaných v závode Poprad do roku 1693.	
213. 19??	21
Vzorový glejený a knihový papier (2 ks).	

REGISTER OSÔB

A

Adámek, František	106
Alexy, Šándor	33
Alexyová, Júlia, rod. Scholtzová	33
Andredes, Alois	145
Andrejko, Alexander	106, 153
Avramov, Dimiter	59

B

Bartošová, Margita	106
Bendíková, Anna, rod. Groszová	32
Beníková, Ernestína, rod. Dornerová	32
Bílek, Miroslav	97
Borzsenszka, Anna, rod. Orosárová	33
Brabecová, Katarína	95
Bretz, Samuel	6
Bruzík, Pavol	95
Bugsch, Šándor	30
Bušovský, Ondrej	92, 97, 106, 151, 153
Bzdúšek, J.	97

C

Clooss, Bedrich	106, 151, 153
Csouth, Berta, rod. Gomory	27
Czirbus, Ján	25
Czirbusová, Katarína, rod. Lugarová	25
Cziser, Dávid	15 - 17, 70, 132, 166

Cziser, Ester	15
Cziser, Jakub	3, 17, 211
Cziser, Ján	2, 15, 16, 70, 162, 164, 165
Cziser, Kornel	134
Cziser, Ladislav	20, 70, 129 - 132, 164 - 166, 168
Cziser, Margaréta	3
Cziser, Samuel ml.	7, 8, 10, 13, 14, 18, 168
Cziser, Samuel st.	2, 6, 7, 14, 163, 168
Cziser, Samuel	3 - 5, 11, 12
Cziser, Štefan	21, 45, 72 - 74, 166
Cziserová, Alžbeta, rod. Bornain	2
Cziserová, Anna Mária	13, 168
Cziserová, Eva Rozina, rod. Reiszová	8, 10, 11, 13, 18
Cziserová, Eva, rod. Reiszová	168
Cziserová, Matilda	22
Cziserová, Zuzana, rod. Johanni	4
Czobel, Herman	32
Czobelová, Antónia, rod. Herskovitsová	32
Čillík, František	106, 151, 153
Čillíková, Anna	95
Čupková, Elena	106
Čupková, Lýdia	106, 153
D	
Dahl, F., Ing.	71
Denka, Ing	61
Dianiska, Ing.	80
Draveczká, Hermína	26

E

Eiselt, Antal	137
Erdély, Samuel	85
Ernst, Prinzhorn	54

F

Fáber, Viliam	106, 151
Fabryczy, Kornel	40
Ferebauer, Ján	141
Fíšer, Edo	106

G

Geiger, Henrik	85
Georg Fekete	1
Geruška, Pavol	35
Goldberger, Ondrej	153
Gomory, Eduard	131
Gomory, Irma, rod. Székely	27
Gomory, Ludvig	131

H

Hamburger, Adolf	21, 22, 25 - 27, 32 - 36, 40 - 42, 44, 45, 49, 52, 85
Hamburger, Viliam	21, 22, 24 - 34, 37, 38, 42, 43, 47, 48, 52, 61, 66, 71 - 83, 168
Hančík, Koloman	106
Hataš, Ján	106, 153
Hensel, Dušan	151
Herwegh, Karol	140

Heydem, Michal	71
Hirsch, Odon, Dr.	25, 28, 29, 76
Hochberger, Ernest	208
Honsch, Jakub	10
Horváthová, Emília, rod. Hontzová	32
Hossa, Ján	106, 151, 153, 187
Huszová, Lujza, rod. Jasková	33

I

Ivanov, Šteti	59
---------------	----

J

Jakubčiaková, Anna	151
Janiga, Dominik	95, 106
Janigloš, Martin	97
Jelinek, Karol	142
Jozef II.	169
Juhás, Jozef	83

K

Kalman Ján, Dr.	34
Kasperková, Zuzana, rod. Lányová	32
Kelers, Tibor, Dr.	44
Kirner, Jakub	14
Kisel, Venzel	145
Klastermann, Karol	141
Klug, Július	143
Koch, Gustáv Adolf, prof.	72

Kojdová	92
Koloman	35
Kováč, Albert	24, 85, 138
Kováč, Andrej	151
Kraft	39
Králik, Viliam	26
Kreiner, Johan	42
Krempaská, Magda	106
Krempaský, Bartolomej	153
Krempaský, Ľudovít	106, 153
Krempaský, Vojtech	97
Kriebler, Fridrich	141
Krieger, Wilhelm	52
Krivoš, Ján	107
Kubaszka, Mária, rod. Martinková	32
Kubaszky, Štefan	32
Kulman, Ján, Dr.	32, 40
Kupjárová, Mária, rod. Martinková	32
Kutscha	75

L

Lanni, Alžbeta	3
Lányi, Henrik	27
Latzel	75
Levý, Mária	92
Lumnitzer, Martin	5

M

Maličký, Július	96, 106, 153
-----------------	--------------

Mária Terézia	1
Mariassy, František	28
Marušic, Juraj	95
Marušíc, Juraj	106
Mesiarčík, Ján	95
Miglieriny, Jozef	139
Miškovič, Ladislav	96, 106
Mlinárčiková, Anna	92
Mussoniová, Sofia	40

N

Nick, Adolf	47, 141
Nitsch, Jakub	130

O

Ondera, Ján	141
Ondrušková, Mária	95

P

Panták, František	91, 145
Payer, Gejza, Dr.	27, 32, 41, 42, 44, 54, 58, 64, 85
Payerová, Johana, rod. Grébová	27
Pekarčíková, Katarína	95
Petrík, Ján	96, 106
Pirhác, Michal	25
Pirháciová, Mária, rod. Vlahatová	25
Počúvaj, Ján	27
Povec, Pavol	43

Prinzhorn, Arnošt	48, 53, 58, 59
Prinzhornová, Alžbeta, rod. Hamburgerová	54, 58

R

Raab, Arpád	41
Raabová, Marta, rod. Wagnerová	41
Reinhallerová, Adela	54, 58
Reiser, Ján	9
Reissová, Anna Mária	3
Reiszová, Eva Rozína	4
Roth, Emil	32
Rothová, Vilma, rod. Broszová	32

S

Sakáč, František	106
Sebler, Jakub	6
Scherfel, Andrej	6
Scherfel, Jakub	10
Scherfelová, Karolína, rod. Mozerová	32
Schindler, Adolf	142
Schlutzer, Jakub	5
Schmidt, A.	77
Schmogner, Eduard	33
Schneider, Arpád	26, 32
Schneider, Jozef	26, 32
Schneiderová, Hermína, rod. Draveczká	32
Schobel, Richard	144, 145
Schock, Konrád	32
Schocková, Karolína, rod. Munnich	32

Schwarcz, Jozef	142
Schwarz, Ing.	91
Sim, Ján	106, 151, 153
Sontagová, Emília	9
Sontagová, Zuzana	12
Stange, Max, Ing.	87
Strompf, Adolf	27
Strompf, Štefan	32
Strompfová, Adela, rod. Brendlová	32
Szabó, Štefan	27, 34
Szabová, Mária, rod. Gallová	34

T

Teschler	35
Teytz, Viktor, JUDr.	47
Tomandl, František	145
Turás, Tobias	107

U

Urban, Samuel	43
---------------	----

V

Vaniková, Terézia	33
-------------------	----

W

Walwhauser, Sylvester	141
Weber, Július	142
Weber, Matias	108

Weber, Pavol	27
Weberová, Júlia, rod. Javornitzká	27
Weicziková, Charlota	54, 58
Wickler, Norbert	141
Witmann, Ignác	35

Z

Záthurecká, Zlatica	95, 106, 151, 153
Žugec, Jozef	92

REGISTER MIEST

B

Batizovce, o Poprad	28, 29, 33, 37, 42, 43, 60, 63, 78, 82
Bratislava, hl. m. SR	45, 52, 53, 93, 95, 98, 141 - 146, 156
Brunn	142
Budapešť	19, 23, 34, 74, 170

D

Dobšiná, o. Rožňava	15, 131, 164, 165
---------------------	-------------------

H

Huncovce, o, Kežmarok	29, 30, 191, 192
Hybe	107

K

Kežmarok	17, 18, 21, 151
Košice	33, 38, 40, 85

L

Levoča	25 - 29, 31, 33, 34, 38, 39, 42, 48, 60, 61, 81, 82, 84, 129
Liptovský Mikuláš	43, 47

M

Magdeburg	45, 166
Mengusovce, Poprad	29, 33, 37, 42, 43, 78, 82

O

Ostrava 95

P

Pešť 1, 162

Pitten 40, 76

Poprad 2 - 4, 6, 7, 10 - 18, 20, 22 - 25, 27 - 35, 37
- 86, 89 - 98, 100 - 102, 105, 106, 130,
132, 134, 138, 142 - 146, 152, 163 - 166,
173, 175, 176, 187, 191 - 194, 208

Poprad (rieka) 24, 27, 28, 35, 39, 40, 41, 42, 196 - 198

Poprad - Spišská Sobota, o Poprad 8, 9, 21, 26, 27, 32, 34, 35, 36, 40, 41, 44,
45, 46, 48 - 53, 55, 58 - 62, 65

Poprad – Veľká, o. Poprad 27, 37, 39, 52, 60

Praha 95, 102, 181

R

Ružomberok 59 - 61, 63, 64, 66, 70, 94, 97, 100, 101,
106, 158, 175, 176

S

Spiš 1

Spišská Nová Ves 45, 46, 48 - 51, 53 - 62, 64, 65, 138

Sternberg 77

U

Uhorsko 1

V

Velický potok	41
Viedeň	66, 72, 73, 75, 78
Vratislav	108

Z

Zlín	52
------	----

REGISTER OBJEKTOV

A

Archívna správa Ministerstva vnútra v Bratislave 103

B

Baťa, n. p., vedľajší závod vo Svite 64

Baťa, slovenská účastinná spoločnosť v Batizovciach-Velkej 60

Baťa, slovenská účastinná spoločnosť vo Svite-Batizovciach 63

Berná správa v Spišskej Novej Vsi 58, 59

Berný úrad v Spišskej Novej Vsi 54, 55, 57

Berný úrad v Spišskej Sobote 45, 48, 50, 56, 58,
59

C

Cejchovné a puncovné riaditeľstvo v Prahe 94

Celulózové a papiernické závody na Slovensku, n. p., oblastné riaditeľstvo v Bratislave
106, 154

Československý ústredný inšpektorát pre službu cejchovní v Prahe 88

D

Daňová správa v Spišskej Novej Vsi 61, 62, 64 - 66

Daňové oddelenie Ústredného národného podniku v Ružomberku 64

Daňový úrad v Poprade 58, 66

Daňový úrad v Spišskej Sobote 46, 49, 51 - 53, 60 -
62, 65

E

Elektrárň v Poprade 26

F

Finančné riaditeľstvo v Spišskej Novej Vsi 45, 46, 48, 53

Finančný referát Okresného národného výboru v Poprade 67, 68

Firma A. Schmidt a Co. v Sternbergu 77

Firma Latzel a Kutscha vo Viedni 75

H

Hydroelektrárň v Poprade 53

CH

Chemická spoločnosť vo Viedni 73

K

Krajinský úrad v Bratislave 52, 53

L

LIGNA, podnik zahraničného obchodu v Prahe 102

M

Magistrát mesta Poprad 32

Medicínske kolégium vo Vratislave 108

Mesto Poprad 25, 34, 59, 74, 85

Miestny národný výbor v Poprade 150

Ministerstvo financií v Bratislave 180, 186

Ministerstvo lesov a drevárskeho priemyslu v Prahe	181, 184
Ministerstvo obchodu v Budapešti	23
Ministerstvo priemyslu, obchodu a živnosti v Bratislave	44
Ministerstvo obchodu v Budapešti	34
O	
Obchodná a priemyselná komora v Košiciach	40
Okresná sociálna poisťovňa v Kežmarku	151
Okresný národný výbor v Poprade	63, 65, 94
Okresný súd v Spišskej Sobote	21, 26, 27, 32 - 36, 40, 41
Okresný úrad v Poprade	54, 55, 89
Okresný úrad v Spišskej Sobote	44, 48, 49, 52, 53, 61
P	
Papiereň v Poprade	23
Patentný úrad v Prahe	68
Peštianska univerzita	162
Policajný kapitanát v Poprade	86
Popradská sporiteľňa, a. s. v Poprade	41
Popradský kultúrny dobročinný spolok	40
Považské celulóžky a papierne, n. p. v Ružomberku, závod Poprad	63, 65, 66, 93 - 96, 150, 152, 173
Povereníctvo financií v Bratislave	178, 179
Povereníctvo lesov a drevárskeho priemyslu v Bratislave	156, 178, 179
Povereníctvo pre priemysel a obchod v Bratislave	172
Pozemkový úrad v Levoči	82
Pozemnoknižný úrad v Spišskej Sobote	27

Pôdohospodársky úrad v Košiciach	33, 78
Predajňa spojených papierní, spol. s. r. o. v Bratislave	149
Priemyselná obchodná komora v Košiciach	38
R	
Riaditeľstvo celulóзовých a papiernických závodov na Slovensku v Bratislave	175, 176
Riaditeľstvo štátnych železníc v Košiciach	64
Riaditeľstvo TEVŽ v Starom Smokovci	42
Ružomerské papierne, n. p., závod Poprad	64, 67, 68, 99
S	
Severoslovenské celulóзky a papierne, n. p. v Ružomberku, závod Poprad	126, 127
Slovakotour, miestny zbor pre cestovný ruch v Poprade	152
Slovenská banka, n. p., filiálka v Poprade	69
Slovenská národná rada	172
Slovenská odborová rada v Bratislave	95
SOLO, spojené akciové československé sirkárny a lučební továrny v Prahe	147
Spišská župa	85
Spišské pivovary, n. p. v Poprade	106
Spoločnosť na parné prístroje vo Viedni	78
Spolok pre chemickú a hutnú výrobu v Bratislave	61
Spolok pre chemickú a hutnú výrobu v Ružomberku	208
Spolok pre chemickú a hutnú výrobu, závod Poprad	57, 60, 62, 63
Spolok pre chemickú a hutnú výrobu, závod Ružomberok	59, 91

Š

Škrobáreň v Poprade	28
Štátny plánovací a štatistický úrad Bratislava	95, 96
Štátny úrad štatistický v Prahe	185

T

Tatranská električná vicinálna dráha v Poprade	91
Technocelpap n. p., Ružomberok, výrobná Poprad	98, 100
Technocelpap, n. p. v Ružomberku	106, 158
Technocelpap, n. p. v Ružomberku, výrobná Poprad	69, 70, 101, 102, 187
Továrneň na papier v Poprade	146

U

Úradovňa všeobecného penzijného ústavu v Bratislave	143 - 146
---	-----------

V

Vítkovické železiarne, n. p. v Ostrave	95
Vodoprávno-technické oddelenie Okresného úradu v Banskej Bystrici	48
Vodoprávno-technické oddelenie okresného úradu v Košiciach	52
Vymeriavací úrad v Spišskej Novej Vsi	60
Vyrubovací úrad v Spišskej Novej Vsi	49 - 51, 55
Vyrubovací úrad v Spišskej Sobote	57

Z

Zemská úradovňa všeobecného penzijného ústavu v Bratislave	140 - 142
--	-----------

Ž

Žilinská továreň na celulózu, účastinná spoločnosť v Žiline, papiereň v Poprade

51, 55, 56, 58

Žilinské celulóžky a papierne, závod Poprad

45

Župný úrad v Levoči

25 - 31, 33, 34, 37 -

39, 42, 60, 81 - 84

Župný úrad v Liptovskom Mikuláši

43, 47

Župný úrad v Ružomberku

48, 60

REGISTER VECNÝCH OBJEKTOV

A

administratívny pracovník	157, 158, 159
agenda učitárne	155
analytická evidencia	156
arbitrážne konanie	182
archív závodu	97, 101

B

baliaci papier	149
báseň na počesť Samuela Czisera	163
bežné účty	119 - 122
bitka v meste	107

C

cejchovný list	88, 94
celopodniková réžia	156
celulóza	97
cenník	149
certifikát	73
cestný kilometrovník	175, 176
cestovné diéty	152

Č

činnosť papierne	44, 135
čistiace zariadenie	36, 80, 82
čistota vody	73

členský príspevok 152

D

daň z obratu 180, 186

daň z výkonov 180, 186

daňová knižka 58

darovanie majetku 16

dávky 156

dodávka elektrickej energie 91

dodávkové príkazy 102

dom 6, 7, 10, 14

domová daň 44 - 46, 48 - 51, 53 - 62, 64 - 69

domový výkaz 54 - 56 - 62, 64 - 67

doporučenie 108

dopravné oddelenie 97

dotazník 92

dôchodková daň 150

dôchodkové poistenie 148, 208

dražba dane 66

druhy a formy papiera 1

druhy papiera 169

dvojročnica 94, 95

dvojročný plán 94, 95

dýchací prístroj 90

E

ekonomické porovnanie majetku 132

elektrická energia 91

elektrický prúd	126, 127
elektromotory	88
evidencia atramentu	161
evidencia automobilov	94, 95
evidencia cestovných trov	151
evidencia papiera a lepenky	149
evidencia poskytnutých preddavkov	154
evidencia poštových známok	157
evidencia robotníkov	152
evidencia zamestnancov	151
exportné dodávkové príkazy	102

F

faktúry	156
filtrácie zariadenie	71, 73, 75, 78
finančné kalkulácie nákladov	155
finančné výsledky	155
finančný príspevok	84
finančný rozpočet	131, 142
fotografie	168

G

generálne opravy	155, 156, 178, 179
geologický posudok	72
grafický papier	149

H

hasičská striekačka	94
história papierne	104
hlásenia	94 - 96
hlavná kniha	109
hmotné zásobovanie	99
hnutel'ný a nehnuteľný majetok	70
hodnota	96
holander	90
hrdelný trest	107

I

interné príkazy	100
inventár závodu	151
inventúra	156
investície	152, 178, 179

K

kalkulácie nákladov	156
kalkulačný list	155
kaširovací stroj	90
kniha bežných účtov	119 - 122
kniha faktúr a odbytu	119 - 122
kniha nákupu	124
kniha odbytu a obratu	115
kolaudácia vodného diela	48, 81
kolaudačné rozhodnutie	55
kontoplán	150, 156

kontrola dokladov	61
kontrola učitárne	97
kontrolná búdka	54, 89
kôľňa	89
kúpa pozemku	21, 25, 136
kúpno predajná zmluva	5 - 8, 10, 14, 21, 22, 25, 26, 27, 32 - 34, 40, 41
kyslíkové fľaše	95
L	
lepenka	96, 126, 127, 154, 156
lepenka a papier	60
list Jána Czisera	164, 165
M	
majetková podstata	45
majetkové vlastníctvo	35
majetkové zabezpečenie	4
majetok	2 - 4, 9, 11 - 13, 16, 36, 70, 130, 160
majstri	154
materiál	177
mesačný plán	95
motor na holander	90
mzdový fond	156
mzdy robotníkov	152, 153

N

nájomné	42, 52, 59
nájomné za lúky a role	59
nájomné za rybolov	137
nájomné za vodu	42
nákladný automobil	95, 187
nákup	94, 96, 124
nákup pozemku	40
nariadenie Jozefa II.	169
nariadenie Márie Terézie	1
nariadenie pre papiernikov	1, 169
národná smena	152, 154
naturálny byt	92
návod pre archivára	103

O

obaly	156
obežník	175, 176
objednávky	125
obligácia na papieren	15
obratové prostriedky	99
obratové účty	159
obytný dom	5
oceňovanie strojov a zariadení	87
odber vody	43
odbyt	96
odhad budov	95
odhad zariadení	95

odovzdanie majetku	2, 3, 9, 13
odovzdanie papierne	15
odpadové látky	73
odpisy	156, 160
odpočet nákladov	156
ohlasovacia povinnosť	100
ochranné známky	23, 25, 28, 38, 40, 68
oprava mostu	85, 86
oprávnenosť letopočtu	68
organizačná dispozícia	101
organizačná schéma	64, 106
organizačný príkaz	174
osobné účty	158
osvedčenie	95
overený odpis	17, 18, 45

P

pamäte	166
papier	96, 97, 126, 127, 154, 156, 170, 212
papiereň	8, 11, 15, 17, 18, 21, 164, 165
papierenský stroj	79
papierenský štočok	210
papiernické znaky	23
papiernický mlyn	8
papierenský stroj	102
parná turbína	74
peňažné prevody	155
peňažný rozpočet	135, 138

penzijné poistenie	140, 141, 146, 151
plán	97, 99, 101
plán výroby	99 - 101
platobný príkaz	136
platobný rozkaz	64, 135, 149, 156
platové zaradenie	156 - 159
plnenie plánu	94, 95, 155
podnikový archivár	103
podpisové právo	69
pohonné hmoty	96
poistná povinnosť	140 - 145
poistné odhady	152
poistný predpis	142
pokladnica	126, 127
pokladničná kniha	160
pomocná kniha	115, 119 - 122
potvrdenie o zaplatení	130, 132, 134
potvrdenie činnosti	44
povolenie rybárstva	26
povolenie stavby	36, 74
povolenie stavby mosta	83
povolenie stavby zariadenia	82
povolenie užívania továrne	55
povolenie vodného práva	20, 27, 30, 34, 43
povožnicke faktúry	97
pozemková kniha	27
pozemkové vlastníctvo	27, 32, 34, 36, 40, 44
pozemok	21, 22, 25 - 27, 29, 32 - 35, 40, 41, 65, 131, 133, 135, 136
pozemok papierne	200
požiarne poistenie	87
pôdorys papierne	193, 194

právo užívania papierne	15
predaj papierne	21
predaj pozemku	22, 26, 27, 32, 33, 34, 41
predmet	162
predvaha	154
prémie	154
prémiový poriadok	157 - 159
prenájom pozemku	64, 65
prepis vodného práva	49, 52
prepravný úver	64
presmerovanie účtovnej agendy	147
prevádzkové účtovanie	154, 155
prevádzkové výsledky	155
prídel pohonných hmôt	96
prídel uhlia zamestnancom	102
priemyselná činnosť	99
priemyselná výroba	185
priemyselné výrobky	96
prírastky	96
prívodné potrubie	52
priznanie k dani	44 - 46, 48 - 51, 54 - 62, 64 - 69
produktivita práce	99
projektová dokumentácia	82

R

rádioprijímač	90, 93
register	119 - 122
registrácia ochranných známk	23
regulácia potokov	33, 78
regulačný plán	60
reklamácia	100

rekreácie zamestnancov	95
režijný materiál	156
robotníci	64, 65
ročná splátka	133
ročný výkaz	88
rozbor činnosti	104
rozdelenie vodného práva	27, 28, 35, 37
rozdelenie vody	64
rozpočet	155
rybárstvo	26
rysobal	211

S

sadzobník	180, 186
skontro pokladnice	126, 127
smernice	173, 178, 179, 181
socialistická súťaž	152, 154, 156
sociálne a dôchodkové zabezpečenie	171
sociálne poistenie	148, 208
spomienky	164, 165
spotreba	126, 127
správa o činnosti	94
stav majetku	92
stav materiálu	93
stav papierne	45
stav priemyselných podnikov	92
stav vody	33, 73
stavba budovy	85, 138
stavba čistiaceho zariadenia	80
stavba kanála	77
stavba mosta	40, 82, 83

stavba potrubia	53
stavba studne	74, 76
stavba vodného diela	31, 35, 42, 74
stavba železničného mosta	84
stavebné povolenie	85, 89
stroje a zariadenia	105
strojné technológie	105
súkromné hovory	97
súpis dane	53
súpis majetku	12, 70
súpis materiálu	99
súpis nájomného	52
súpis objektov	70
súpis základných prostriedkov	159
suroviny	88
súťaž	99

Š

štatistická správa	96
štatistické vyhodnotenie výroby	90
štatistické výkazy	181
štátna pôžička	34

T

technická dokumentácia	71
technická kontrola	159
technický inžinier	159
technický plán	191, 192
technický popis zariadenia	80
technický pracovník	157 - 159

telefónne hovory	97
testament	2, 3, 9, 13
tok rieky	98, 106
továrenská budova	63
továrny list	79
tulipán	38
turbína	201, 203, 205 - 207

U

Úbytky	96
účtovná evidencia	155, 156
účtovná osnova	155, 178, 179
účtovný denník	156
udelený univerzitný diplom	162
udržiavanie toku rieky	98
úhrada dlhu	139
úhrada školného	128
ukazovatele akosti	96
ukazovatele hospodárnosti	96
univerzitný diplom	162
úprava odberu vody	43
úprava pozemkového vlastníctva	32
úprava vodného práva	24 - 26, 29, 31, 33 - 35, 38
úradníci	154, 159
úradný vestník	175, 176, 178, 179
užívacie povolenie	63
užívanie ochranných známk	25, 28
užívanie továrenskej budovy	63
užívanie vodného práva	19, 20, 30, 39, 47
užívanie vody	41, 52

V

vecné odmeny	152
vlákna	96
vlastnícke právo	34, 36, 40
vodná priehrada	83, 84
vodná sila	59
vodné dielo	24, 31, 33 - 35, 38, 42, 48, 74, 201, 203 - 207
vodné hospodárstvo	162
vodné právo	19, 20, 24 - 31, 33 - 35, 37 - 39, 42, 43, 47 - 49, 52, 53, 59, 61, 63, 64
vodoprávne povolenie	60
vodoznaky	210
vojnové škody	92, 95
vrátnici	173
vrtanie studne	72
vykonávanie činnosti	108
výkonové normy	97, 99
výkresy	93
výmenná zmluva	41
výmer	143 - 145
výpis z pozemkovej knihy	40, 45, 63
výpis z katastra nehnuteľností	32
výroba papiera	90, 101, 149, 154, 159
výrobky	183
výroba lepenky	90

výročie vzniku papierne	208
výsledok hospodárenia	154
vysporiadanie pozemkového vlastníctva	40
využívanie strojových technológií	105
vyvlastnenie pozemku	29, 35, 65
výzva na odstránenie zápachu	94
vzorkovník papiera	212
vzorky papiera	213

Z

zahajovacie bilancie	150
základné fondy	105
zamestnanci	140 - 142, 148, 150, 152 - 154, 157 - 159, 208
zápis do pozemkovej knihy	44
zápisnica	99, 106
zásoby	96
závada ochrannej známky	68
závodná zmluva	97, 99
zbierka nariadení	172
zbierka zákonov	156, 171
zememeračstvo	162
zhodnotenie výsledkov	99
zmena odberu vody	52
zmena vodného práva	42, 61
zmeny v poistení	146
zmetkové riadenie	102
zmetky	159
zmluva	11, 16
zmluva na dom	5 - 7, 10, 14
zmluva na papieren	8, 17, 18

zmluva o darovaní	16
znečistenie ovzdušia	63
znečistenie vody	63
znovuvedenie do činnosti	44
zostavovanie hlásení	174
zoznam archívnych dokumentov	97
zoznam archívu	101
zoznam robotníkov	64
zoznam výkresov	93
zoznam výrobkov	183, 184
zoznam zamestnancov	98

Ž

živnostenský list	34, 60
-------------------	--------

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

a. s.	- akciová spoločnosť
b. m.	- bežný meter
inv. č.	- inventárne číslo
MV SR	- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
n. p.	- národný podnik
ONV	- Okresný národný výbor
SCP	- Severoslovenské celulóžky a papierne
spol. s. r. o.	- spoločnosť s ručením obmedzeným
SOLO	- Spolok pre chemickú a hutnú výrobu
šk.	- škatuľa
ŠA Le, pob. PP	- Štátny archív v Levoči, pobočka Poprad
TEVŽ	- Tatranská elektrická vicinálna železnica
úč. spol.	- účastinná spoločnosť

OBSAH

ÚVOD.....	2
I. Listiny	16
II. Spisy	16
A. Majetkovo-právne spisy.....	16
B. Hospodársko-prevádzkové spisy.....	29
C. Rôzne spisy.....	35
III. Účtovný materiál.....	36
A. Účtovné knihy	36
B. Účtovné spisy	38
IV. Ostatný materiál	44
A. Osobné dokumenty rodiny Cziserovcov	44
B. Fotografie.....	44
C. Zákony a nariadenia	45
D. Technické plány	47
E. Publikácie	49
F. Vodoznaky, papierenské štočky a vzorky papiera.....	49
REGISTER OSÔB.....	51
REGISTER MIEST	60
REGISTER OBJEKTOV	63
REGISTER VECNÝCH OBJEKTOV.....	69
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	84
OBSAH	85

Názov archívu:	Štátny archív v Levoči, pobočka Poprad
Názov fondu:	Severoslovenské celulóžky a papierne, n. p. v Ružomberku, výrobňa Poprad
Názov inventára:	Severoslovenské celulóžky a papierne, n. p. v Ružomberku, výrobňa Poprad, 1692 - 1962 Inventár
Fond zinventarizovala:	Mgr. Jozefína Vargová
Počet strán:	86
Počet exemplárov:	4
Schválila:	2011, PhDr. Božena Malovcová